TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

EHITUS- JA ARHITEKTUURI INSTITUUT

INSENERITEADUSKOND

Maastikuarhitektuur

Carmen Mäe

AVALIKU RANNA-ALA TAASTAMISPROJEKT KLOOGARANNA RANNA-ALA NÄITEL

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Ülle Grišakov *PhD*

Tallinn 2017

SISUKORD

SISSEJUHATUS 4

1. ÜLDOSA 5

1.1 Objekti andmed ja asukoht 5

1.2 Lähteülesanne 6

1.3 Metoodika 7

2. AVALIK SUPELRAND 9

3. PROJEKTALA AJALUGU 11

4. LOODUSMAASTIK 16

4.1 Geoloogia 16

4.2 Mullastik 17

4.3 Veestik 17

5. ANALÜÜS 18

5.1 Kontaktala analüüs 18

5.1.1 Infrastruktuur 18

5.1.2 Elukeskkond 19

5.1.3 Sotsiaalne analüüs 20

5.1.4 Kohalikud väärtused 21

5.2 Projektala analüüs 21

5.2.1 Ühendusteed 21

5.2.2 Ehitised ja väikevormid 22

5.2.3 Taimestik 23

6. PROJEKTLAHENDUS 24

6.1 Kontseptsioon 24

6.2 Lahenduse kirjeldus 25

6.2.1 Teed ja parklad 26

6.2.2 Sillad 27

6.2.3 Ehitised 28

6.2.4 Laste mänguväljakud 29

6.2.5 Spordiväljakud 29

6.2.6 Grillimisala 30

6.2.7 Väikevormid 30

7. ARENGUETAPID 35

8. KOKKUVÕTE 36

KASUTATUD KIRJANDUS 37

LISAD 39

LISA 1. Avalikud rannad 39

LISA 2. Geoloogia ja mullastik 40

LISA 3. Mänguväljakute atraktsioonid 41

LISA 4. Virgestusala ja ronimiskivid 47

LISA 5. Grillimisala 48

LISA 6. Tänane olukord 48

GRAAFILINE MATERJAL 52

SUMMARY 53

SISSEJUHATUS

Kloogaranna ranna-ala on alates 1990.aastast, kui kaotas avaliku ranna staatuse, muutunud järk-järgult aina vähem külastatavaks piirkonnaks. Igapäevaselt veedavad rannas aega enamasti kohalikud elanikud või lähipiirkonnast pärit inimesed, kes ranna-alal jalutavad ning looduskaunist keskkonda naudivad. Rohkem inimesi liigub rannas suveperioodil, kes rohkete luidete vahel endale päevituskoha leiavad, rannas jalutavad või ülesseatud rannavõrkpalli väljakutel võrkpalli mängivad. Looduskauni piirkonna probleemikohaks võib pidada maade erastamist, mis on toonud kaasa suure ehitustegevuse viimastel aastakümnetel eriti just projekteeritavast alast põhja pool ning muutnud ligipääsu ranna-alale piiratuks. Lisaks puuduvad ranna-alal erinevad funktsioonid, mis alale aega veetma kutsuksid. Kloogaranna rannal on potsentsiaali taastada suurem populaarsus kui luua alale terviklahendus teedevõrgustiku ja erinevate funktsioonide näol ning tuua alale aastaringseid tegevusi.

Käesolev töö analüüsib Kloogaranna kontaktala ajalugu ning aegade jooksul toimunud muutuseid. Ühtlasi pakub ka välja projektlahenduse Kloogaranna ranna-ala kujundamiseks, mille teostamisel oleks võimalik taastada Kloogarannal avaliku ranna staatus. Silmas on peetud kohaliku omavalitsuse ja kohalike elanike huve ning ühtlasi projekteeritava ala võimalikke keskkonnamõjusid kui toimub külastajate arvu tõus.

1. ÜLDOSA

1.1 Objekti andmed ja asukoht

Projektala asub Keila vallas Kloogaranna külas Lahepere lahe kaldal (vt Joonis 1 ja Joonis 2). Projekteeritav ala koosneb neljast katastriüksusest, mille pindala on kokku umbes 17 ha. Lahendatavate katastriüksuste hulka kuuluvad: Mere põik 4 (ühiskondlike ehitiste maa, katastritunnus 29501:001:0474), Mere põik L1 (transpordimaa, katastritunnus 29501:001:0454), Mere põik 2 (ärimaa, katastritunnus 29501:007:0030) ja Rannahoone (üldkasutatav maa 100%, katastritunnus 29501:007:0601).

Joonis 1. Kloogaranna asukoht
Allikas: Autori skeem

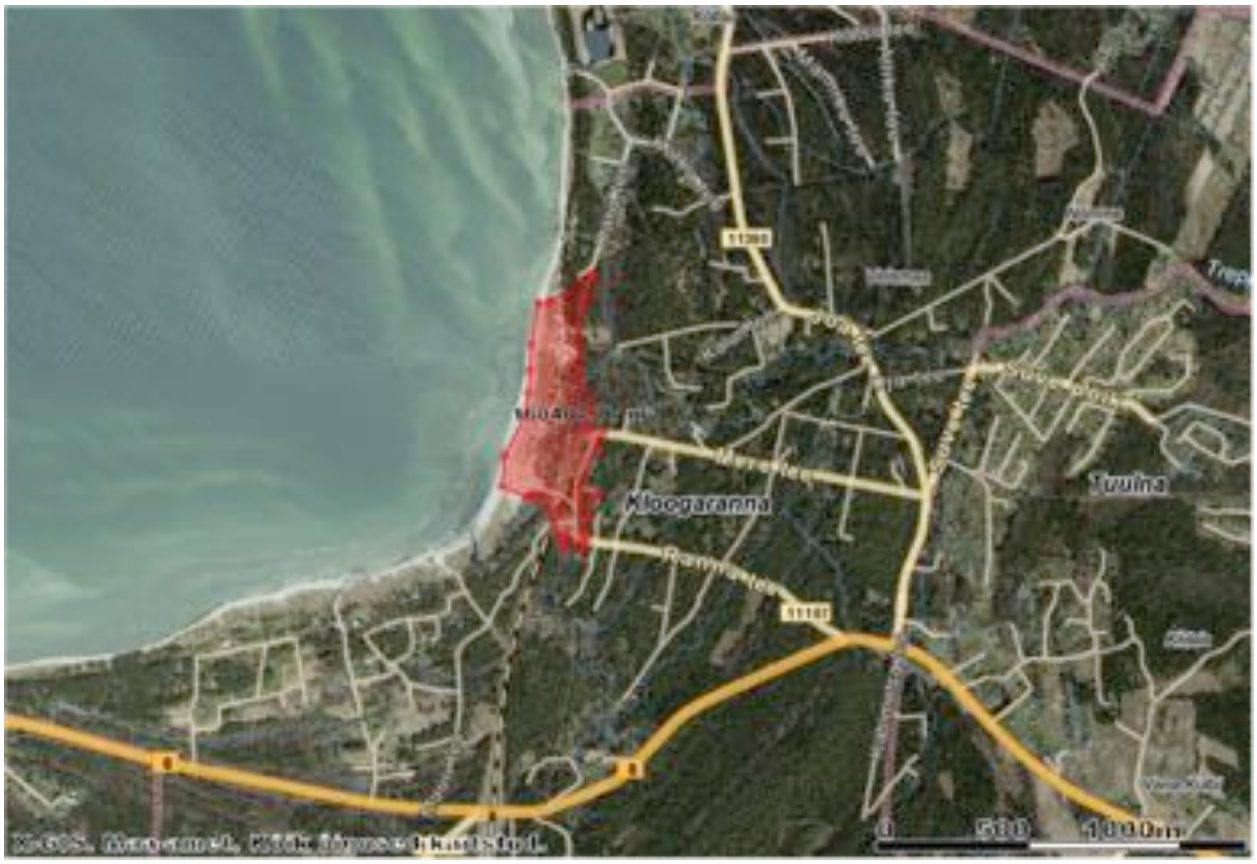

Joonis 2. Projektala asukoht
Allikas: Maaameti kaardiserver 05.03.2017

1.2 Lähteülesanne

Tänasel päeval ei ole Kloogaranna ranna-ala enam nii suures kasutuses kui ta oli seda paarkümmend aastat tagasi. Puudulikuks võib pidada ranna hooldust ning ka ranna teenindamist. Ajalooliselt on ranna-alal olnud mitmeid ehitisi, kus pakuti nii söögi- kui joogipoolist, aga ka laenutusvahendeid. Hetkel on hoonetest säilinud üks kiosk bussipaviljoni läheduses, teised hooned on varemetes või likvideeritud. Samuti on taimestunud suur osa liivarannast ning ojaäärsed tugevasti võsastunud.

Keila vald on avaldanud soovi taastada Kloogaranna avaliku ranna staatus, mille jaoks kehtestati 2015.aastal detailplaneering ning viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine. Vastavalt üldplaneeringule asub Kloogaranna ranna-ala väärtusliku maastiku alal, kaitsta tuleks väärtuslikku kõrghaljastust ning lahenduse väljatöötamisel silmas pidada ka nõrka luitetaimestikku, mis on tundlik tallamistele.

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks on uurida Kloogaranna ja selle kontaktala ajalugu ning arengut, et mõista piirkonna olemust. Ühtlasi analüüsida Kloogaranna ranna-ala, millele

põhinedes leida sobiv ning keskkonda hoidev kujundusprojekt, et muuta ranna-ala aastaringselt külastatavaks ning kutsuvaks paigaks nii kohalikele kui ka turistidele. Ranna-ala lahenduse väljatöötamisel on lähtutud teedevõrgustiku rajamisel haprast luitetaimestikust ning ühtlasi alal olevast kõrghaljastusest, millel on kõrge väärtus ning ei tohi ehitustegevuse käigus saada kannatada. Funktsioonidega püütakse leida lahendus erinevas vanuses lastele ning tuua alale sportlikke tegevusi. Selleks, et ranna-ala oleks külastatav aastaringselt, tehakse ettepanek erinevate randa teenindavate hoonete rajamiseks nagu infokeskus ning rannahoone/surfiklubi. Lisaks nähakse alal ette restorani rajamist.

1.3 Metoodika

Kloogaranna ranna-ala lahenduse väljatöötamisel pidasin oluliseks vestelda erinevatest põlvkondadest pärit inimestega, kes suuremal või vähemal määral on rannaga seotud olnud. Vestluste käigus uurisin inimeste mälestusi sesoses ranna-ala hiilgeaegadega 1960ndatel aastatel ning samuti ala tänast situatsiooni. Vestlused lõid aluse ning meeleolu edasisteks uuringuteks ning analüüsideks.

Vestlustele järgnes piirkonna ajaloo uurimine, kus keskendusin eelkõige Kloogaranna ja Laulasmaa vahelisele alale. Selleks külastasin erinevaid arhiive ning uurisin ajaloolisi kaarte, et välja selgitada, mismoodi on piirkond aastakümnete käigus muutunud ning arenenud. Eriti oluliseks pidasin teegevõrgustiku ning ehitustegevuse muutusi ning ühtlasi ka metsaala muutusi selle tagajärjel. Muutuste paremaks mõistmiseks koostasin skeemid viiest erinevast ajajärgust (Graafiline materjal, joonis 2).

Edasi uurisin kontakala tänast maakasutust, et mõista selle jagunemist ning näha, kui suur osa kontaktalast on elamumaa, maatulundusmaa, transpordimaa, ühiskondlike ehitiste maa, üldkasutatava maa ning ärimaa all. Sellele järges kontaktala teedevõrgustiku, hoonete asumise, rohevõrgustiku ning bussipeatuste ja rongipeatuse kaardistamine, mis tõi selgelt välja piirkonna tänase situatsiooni.

Ajaloolisele ning kontaktala analüüsile järges ranna-ala reljeefi, olemasoleva teedevõrgustiku, rohevõrgustiku ning ühenduvuse väljajoonistamine. Sellele põhinedes tsoneerisin projekteeritava ala erinevate funktsioonide kaupa ning kandsin kujundusplaanile. Rajatava teedevõrgustiku

projekteerimisel lähtusin reljeefist ning keskkonnamõju strateegilises hinnangus välja toodud probleemikohtadest ning ühtlasi pidasin silmas juba väljakujunenud liikumisteid.

2. AVALIK SUPELRAND

Avalikuks rannaks kuulutatakse kohad, kus on tagatud supluskoha hooldatus ja korrastatus. Lisaks peab alal leiduma piisavas koguses riietuskabiine, prügikaste ning tualettruume või kuivkäimlaid. Rannas tuleb õigeaegselt alustada nõuetekohase suplusvee seiret ning info suplusvee kvaliteedi ja supluskoha valdaja kohta peab olema suplejatele nähtavas kohas.[1] Seega tagab avaliku ranna staatus külastajatele kindlustunde, et nii ranna-ala kui ka vesi vastavad nõuetele ning alal viibimine ja ujumine on tervisele ohutu.

Vastavalt 2008.aastal kehtestatud määruse "Nõuded suplusveele ja supelrannale" §3 lõikele 3 peab supluskoht olema suplejatele ohutu, lauge, aukudeta, allikateta ja veekeeristeta ning ühtlasi olema vaba nii mudast kui ka ujumist segavast taimestikust. Vee sügavus ei tohi supluskoha üldkasutatavas kohas ületada 1,8 meetrit ning supluskoht peab olema veekogu muust osast eraldatud hoiatusmärkidega. Sama paragrafi lõige 6 ütleb, et supluskoha asutamiseks tuleb omanikul või valdajal esitada Tervisekaitseinspektsioonile kirjalik taotlus vähemalt kaks kuud enne rannahooaja avamist, kus on välja toodud suplusvee kvaliteedi näitajad. Vastavalt lõikele 7 on Tervisekaitseinspektsioonil aega otsustada supluskoha asutamise või sellest keeldumise osas 30 tööpäeva jooksul alates taotluse esitamisest ning teavitab taotlejat kirjalikult. [2] Kloogaranna ranna puhul on tegemist väga laugelt süveneva liivarannaga, seega on supluskoht suplejatele ohutu.

Suplushooaja avamine toimub igal aastal uuesti. Selleks tuleb vähemalt kaks nädalat enne suplushooaja algust, mis algab 1.juunil, pöörduda Terviseameti kohaliku esinduse poole ning teavitada soovist avada suplushooaeg. Lisaks tuleb esitada kooskõlastamiseks suplusvee seirekalender või siis soovi korral koostada see üheskoos Terviseameti inspektoriga. Otsus

[1] Nõuded suplusveele ja supluskohtadele. 30.05.2014 [WWW] http://www.terviseamet.ee/keskkonnatervis/vesi/suplusvesi/nouded-suplusveele-ja-supluskohtadele.html (22.05.2017)
[2] Vabariigi Valitsuse määrus nr 74 "Nõuded suplusveele ja supelrannale" 03.04.2008 [WWW] https://www.riigiteataja.ee/akt/13250886?leiaKehtiv (25.05.2017)

suplushooaja avamis või sellest keeldumise kohta tehakse 5 tööpäeva jooksul peale kõikide vajaminevate andmete esitamist ning taotlejat teavitatakse kirjalikult. [3]

Harjumaal on hetkeseisuga vaid 6 avalikku randa: Vääna-Jõesuu rand, mis asub Kloogaranna rannast 20,2km kaugusel, Kakumäe rand 34,9km kaugusel, Harku järve rand 29,3km kaugusel, Pelgurand/Stroomi rand 37,4km kaugusel, Pikakari rand 40km kaugusel ning Pirita rand 43,8km kaugusel.[4] (Lisa 1.)

Selleks, et Kloogaranna rannal oleks võimalik taastada avaliku ranna staatus, tuli Keila vallavalitsusel esmalt kehtestada detailplaneering, mille tarbeks viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine. Selle eesmärgiks oli arvestada keskkonnakaalutlusi detailplaneeringu koostamisel ning kehtestamisel ja ühtlasi tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ning edendada säästvat arengut. Detailplaneering kehtestati 30.10.2015 ning selle peamisteks eesmärkideks oli maa-ala kruntideks jagamine, maakasutuse sihtotstarvete määramine, ehitusõiguse andmine äri- ja ühiskondlike hoonete ehitamiseks. Lisaks ka heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ja tehnovõrkude varustamise lahendamine ning perspektiivse puhkeala ehitusõiguse, supelranda teenindavate rajatiste iseloomu ja paigutuse ning juurdepääsude määramine. [5]

Kõike eelpool loetut arvesse võttes võib öelda, et Kloogaranna ranna-alal on suur potentsiaal taastada avaliku ranna staatus, kui ranna-alale tehakse kujundusprojekt, mis ka teostatakse ning lahendatakse kõik avaliku ranna staatuse saamise jaoks vajalik.

[3] Suplushooaja avamine. Teenusstandard. Kinnitanud T.Aro 28.10.2011
[4] Avalikud supluskohad 18.05.2016. [WWW] http://www.terviseamet.ee/keskkonnatervis/vesi/suplusvesi/avalikud-supluskohad.html (25.05.2017)
[5] Kloogaranna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne 2009-2015

3. PROJEKTALA AJALUGU

Kloogaranna ranna-ala hiilgeajaks peetakse Teise Maailmasõja järgset perioodi, täpsemalt just 1960ndaid aastaid. Selleks aga, et mõista piirkonna erilisust, tuleb ajas tagasi vaadata veidi rohkem ning käsitleda ühes Kloogaranna külaga veel ka Laulasmaa ning Klooga piirkondasid.

Kloogaranna ja Laulasmaa asuvad Lahepere lahe ääres, kus on looduslikult head eeldused supelrannaks. Seetõttu kujuneski piirkond 19.sajandil menukaks suvituskohaks sakslaste jaoks, kes olid huvi tundma hakanud reisimise, terviseparandamise ja suvitamise vastu kuurortides.[6] Kloogaranna randa ei sõitnud mitte üksnes Tallinna saksa ringkonnad aega veetma, vaid ka maal asunud mõisapidajad.[7]

1870.aastal sai valmis Tallinn-Paldiski raudteeliin, mis muutis ligipääsu tänasele Kloogaranna ja Laulasmaa piirkonnale üpris kergesti ligipääsetavaks. Rong peatus Kloogal, kust oli eelpool mainitud piirkondade vahelisel alal asunud Kõltsu mõisani (sel ajal nimega Wellenhof) vaid tunnine tõllasõit. Sellel ajal oli mõisa omanikuks Otto von Uexküll, kes oli abielus endast 40 aastat noorema Benedictega. Kõltsu mõis oli neile küll vaid suvituskohaks, kuid kui 1891.aastal Otto von Uexküll suri, siis otsustas tema naine elama asuda just enda lemmik suvituskohta Kõltsu mõisa, kuhu ta lisaks uuele peahoonele rajas ka väga muljet avaldava iluaia. Uexküllid polnud aga ainsad, kes Lahepere lahe ääres enda suvesid mööda saatsid. Piirkonnas asus veel näiteks Laulasmaa mõis ning samuti ehitasid oma suvilad sinna mitmed tähtsad ametnikud nagu näiteks Tallinna selleaegne linnapea parun Maydell ja H. von Mohrenschildt. [8]

1884.aasta aluskaardilt on näha Tallinn-Paldiski raudteeliin, Kõltsu ning Laulasmaa mõisa asukoht ja peamine teedevõrgustik. Kloogaranna ja Laulasmaa piirkond paistab olevat suhteliselt metsistunud ala. Hoonestus tundub kaardil olevat hõre, välja tulevad vaid Kõltsu mõisa ning

[6] Hääbunud hiilgus-Kloogarand, 2014 [WWW] https://www.geocaching.com/geocache/GC5B4EB_haabunud-hiilgus-kloogarand?guid=bf0cc0d9- 60e7-49d5-9e81-f3285a907a85. (05.03.2017)
[7] Rahvaleht, 27. VI 1939. Kas Eestisse sobib alpimajake? Uusi ja vanu ehitisi Kloogal. lk. 10
[8] Hein, A. 2011. Kõltsu. Pilt minevikku

Laulasmaa mõisa alad, kust võib näha ka lagedat maastikku mõisasüdamete ümbruses arvatavasti iluaia rajamiseks.

Joonis 3. Kloogaranna 1884.aasta aluskaardil
Allikas: Maaameti kaardiserver 05.03.2017

1925.aastal võeti Riigikogu poolt vastu "Suvitus- ja ravitsuskohtade seadus", mille järgi võeti tervishoidliku kaitse alla kohad, mis said tunnistatud tervishoiu nõukogu poolt kui suvitus- ja ravitsuskohtadena kasutuses olevad mererannad või teised looduslikult tervist parandavad kohad. Kaitse alla võeti ka Keila-Joa ja Laulasmaa ümbrus ning kuna tegemist oli mereäärsete suvituskohtadega, siis ühes nendega ka ühe kilomeetri laiune veeala.[9] Kaitse eesmärgiks oli ära hoida ilma vastava maakonna- või linnavalitsuse loata hoonete, veevärkide, kanalisatsioonide ja avalike kaevude ehitamine, aga ka tööstuslike ettevõtete avamine, metsa raiumine, mustuse väljaveokohtade soetamine ning vete juhtimine.[10]

1930ndatel aastatel sai Kloogale sõita aururongiga kolm korda päevas, lisaks sellele sõitis paar korda päevas ka väike maaliinide buss. Rongi pealt saabujaid ootas rongijaama taga kohalik buss, mis suvitajad erinevatesse paikadesse sõidutas. Selleks ajaks olid Kloogale, Kloogarannale ja Laulasmaale endale suvilad muretsenud juba paljud edukad rahamehed ning piirkond muutunud veelgi populaarsemaks suvituskohaks kui varem. Enne Teist Maailmasõda oli Kloogaranna ja Laulasmaa piirkonnas kokku ka 4 pansioni, kus suvitajad peatuda said. Üks neist asus Treppoja lähedal, kus sakslastest omanikud tervitasid kõiki huvilisi kuigi kodukeeleks oli

[9] G. Vilbaste, Tervishoiupargid. – Eesti Looduskaitse, 1938, nr. 3, lk. 73.
[10] Riigi Teataja, 1925, 109/110, Suvitus ja ravitsuskohtade seadus, §6.

seal saksa keel. Teine asus Kõltsu suvemõisas, kus suvitajaid võeti vastu juba 19.sajandil, seal aga olid oodatud vaid aadlikud ja sakslased. Sama kehtis ka kolmandas pansionis, mis asus Põhjarannal. Neljas pansion asus Kloogaranna ja Laulasmaa vahelisel teel ning sinna olid oodatud kõik huvilised. Neil aastatel rannas veel meeletuid rahvamasse ei liikunud, õhtupoolikutel olid rannad tihtipeale inimtühjad. Noored eelistasid aega veeta pigem metsas ja niitudel, vanemad inimesed aga nautisid suveõhtuid enda suvila aedades. Rohkem rahvast oli liikvel vaid kesksuve pühapäevadel, kui randa sõitsid oma luksusautodega Tallinna jõukad töösturid ja muud edukad ärimehed.[11] 1939.aastaks oli piirkond muutunud tänu raudtee- ja bussiühendusele piisavalt kättesaadavaks ning Kloogale hakkasid suvilaid rajama rohkem ka eestlased. [12] Samal aastal algas aga Teine Maailmasõda, mille käigus hävines suur osa suvilatest ning ka osa metsast.

1937.aasta kaardilt on näha, kuidas Kloogaranna ja ka Laulasmaa piirkonnas on olulisel määral suurenenud hoonete hulk. Lisaks on lisandunud ka Kloogaranna tee teelõik, mida 1884. aasta kaardil veel olemas ei olnud.

Joonis 4. Kloogaranna 1937.aasta kaardil
Allikas: Maaameti kaardiserver 05.03.2017

[11] Aulik, E. 2004. Viru tänav ja teised. Laulasmaa ja Klooga 1931-1938 lk 164-168.
[12] Rahvaleht, 27. VI 1939. Kas Eestisse sobib alpimajake? Uusi ja vanu ehitisi Kloogal. lk. 10

Uuesti ja veelgi võimsamalt elavnes Kloogaranna puhkeala pärast Teist Maailmasõda, kui erinevad asutused nagu ENSV Kirjanike Liit, ENSV Teatriühing, Tallinna Polütehniline Instituut hakkasid piirkonda rajama puhkebaase ja pioneerilaagreid. 1950.aastate lõpus hakati välja mõõtma suvilakrunte ning algas suur ehitus. 1960.aastate jooksul hoonestati peaaegu täielikult kogu Treppoja, Keila-Joa-Kloogaranna maantee ja ranna vahel olev metsaala.[13] 1960ndal aastal valmis Tallinn-Paldiski liinil elektriraudtee lõik Kloogarannani ning see tegi ranna-ala külastajatele väga lihtsasti ligipääsetavaks. Balti jaamast sõitis rong Kloogaranna randa vähem kui tund aega, mistõttu sai see ka Pirita ranna kõrval teiseks pealinlaste rannaks. Suveperioodil, kui ilm võimaldas, oli Kloogaranna rannas igapäevaselt kuni 15 000 inimest, rekordiks loetakse umbes 40 000 inimest.[14] Selleks, et selline hulk inimesi randa ja tagasi jõuaks, käis suveperioodil rong iga 20 minuti tagant ning oli enamasti puupüsti rahvast täis. Tihtipeale ei mahtunud kõik inimesed rongi peale ning seetõttu sõitsid mitmed julged noormehed rongi väliskülgedel hoides kinni erinevatest konstruktsioonidest.[15]

Nõukogude Liidu 1963.aasta topokaardilt on näha lisandunud raudteelõik. Samuti on kujunenud Kloogaranna küla territooriumile konkreetsem tänavavõrgustik, mida varajasemate kaartide pealt näha ei olnud. Vaadates Kloogaranna ja Laulasmaa vahelist ala, on hoonete hulk vähenenud.

Joonis 5. Kloogaranna Nõukogude Liidu 1963.aasta topokaardil
Allikas: Maaameti kaardiserver 05.03.2017

[13] Kloogaranna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne. Keila-Tartu 2009-2015
[14] A. Saar, Tallinnast Kloogale. Tallinn 1966. Lk.103
[15] Intervjuu. Urmas Makke mälestused. 29.02.2017

Igapäevastel külastajatel olid välja kujunenud erinevad nipid, missuguses vagunis ja millise koha peal on hea sõita, et randa jõudes saaks kiiresti välja ning enda lemmik päevituskoha poole joosta. Rannas oli tagatud kõik, mida inimesed võisid oma rannapäeval vajada- erinevas vanuses lastele oli mitmeid ronimis- ja kiikumisvõimalusi (nii väiksed kui ka suured kiiged, palkkiiged, "Rakett" ronimistorn, ronimiskännud ja –redelid, tünnid, jooksutaja, liumäed), vetelpäästetorni kõrval võrkpalli plats, kioskid (neid oli kokku 5), restoran, söökla ja ka juuksur. Kõik, mida vähegi vajati oli Kloogaranna ranna-alal olemas.[16]

Ranna populaarsus ja esteetilisus sai kannatada, kui 1990.aastal kaotas rand avaliku ranna staatuse. Kui hiilgeaegadel kanti ranna heakorra eest hoolt igapäevaselt, siis pärast avaliku ranna staatuse kaotamist jäi rand aastateks hoolduseta ja hooletusse. [17] Võib eeldada, et hoolduse kadumise järel hakkas rannas viibima ka järjest vähem inimesi, mis tõi kaasa kioskite ja teiste inimesi teenindavate funktsioonide sulgemise ning ka rongiliikluse vähenemise. Kui kadusid inimesi teenindavad teenused, siis kadus ka inimeste suurem huvi Kloogaranna randa külastada ning hakati leidma kodulähedasemaid ranna-alasid nagu Stroomi rand, Pirita rand, Harku järv jt. Omandiprobleemid ning riigi vähene huvi on tänaseks päevaks kunagise superranna muutnud ebapopulaarseks. Rand on hakanud taimestuma, meri uhub randa adru, mis ajapikku haisema hakkab ja vettemineku keeruliseks muudab, kunagistest funktsioonidest ja hoonetest on järele jäänud vaid varemed. [18]

[16] Intervjuu. Edith Roosve mälestused. 01.03.2017
[17] Hääbunud hiilgus-Kloogarand, 2014 [WWW] https://www.geocaching.com/geocache/GC5B4EB_haabunud-hiilgus-kloogarand?guid=bf0cc0d9- 60e7-49d5-9e81-f3285a907a85. (05.03.2017)
[18] Allianss Arhitektid OÜ. 2015. Kloogaranna ranna-ala detailplaneering. Tallinn

4. LOODUSMAASTIK

4.1 Geoloogia

Kloogaranna ranna-ala asub Põhja-Eesti rannikumadalikul, mis on endine Soome lahe põhi ja mis on tasapisi mere alt vabanenud maatõusu tulemusel. Kuna madalik tõusis vee alt suhteliselt hiljuti (u 5000 aastat tagasi), siis leidub kõige enam just mere tegevuse tulemusena kujunenud pinnavorme ning setteid. Palju esineb rannavalle, luiteid ja rannaastanguid, jõesuudmete piirkonnas on suured alad kaetud mereliivaga.[19] Projekteeritav ala paikneb Alam-Kambriumi ladestiku Lükati kihistul, mida iseloomustab üleminekuline kivikompleks Alam-Kambriumi liivkivilt selle all paiknevale Lontova kihistule, mis on kuni 80m paksune sinisavilasund.[20] Pinnakatte ülemise osa moodustavad valdavalt viimase 2500 aasta jooksul settinud noored Limneamere kihi peeneteralised liivasetted.

Projekteeritava ala puhul on tegemist kuhjelise liivarannikuga, mis on ilmastikule nõrga vastupanuvõimega ning tänu merele ja tuultele ka pidevas muutuses. Rand on tundlik tormidele, seda eriti kõrge merevee taseme puhul. Meri ja tuul toovad kaasa settematerjali juurdekande, ümberpaigutuse ning ka ärakande. Eesti Geoloogiakeskus, kes teostab pidevat rannikuseiret, et registreerida rannajoone muutuseid on leidnud, et 2005.aastal olnud tormilainetus on antud profiilil olnud kuhjuva, mitte kulutava toimega.[21] Projektala iseloomustab ning loob eriilmelisust ebaühtlane reljeef, mille moodustavad ranna-alal olevad erinevate kõrgustega liivaluited (kõrgused varieeruvad 1-7 meetrini). Lisaks ilmestab ala reljeefi Treppoja oja säng ning erinevad liivast või kividest kuhjatised. (Lisa 2, joonis 1)[22]

[19] Põhja-Eesti rannikumadalik. [WWW] http://stage.estonica.ee/et/Loodus/Soome_laht_ja_P%C3%B5hja-Eesti_rannikumadalik/P%C3%B5hja-Eesti_rannikumadalik/ 24.04.2017
[20] Põhja-Eesti klindi kivimitest. [WWW] http://www.klint.envir.ee/klint/est/6.html 24.04.2017
[21] Kloogaranna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne. Keila-Tartu 2009-2015
[22] Allianss Arhitektid OÜ. 2015. Kloogaranna ranna-ala detailplaneering. Tallinn

4.2 Mullastik

Maa-ameti mullastiku kaardilt on näha, et planeeritaval alal esineb kolme eritüüpi muldasid. Mullad on noored ja väljaarenemata, mille puhul on mõjutavaks teguriks meri ning üleujutused. Ranna-alal on valdavaks sooldunud primitiivne muld (liiv ja peenliiv), mis levib kivistel rannavallidel ning mida iseloomustab hõre või puuduv taimkate.[23] Projekteeritava ala põhjaosas oleva parkimisala ning liivaranna ja muruala vahelisel alal on väike osa ka nõrgalt leetunud leetmulla all. Mere põik kõrval oleval murualal esineb leetjas gleimuld, mis on selgeks vihjeks liigniiskusele (Lisa 2, joonis 2). [24]

4.3 Veestik

Planeeritavat ala läbib Keila valla Valkse külast alguse saav Treppoja, kuhu enne Lahepere lahte suubumist suubub Tuulna külast alguse saav Tuulna oja. Treppoja kogupikkuseks on 11,4km, Tuulna oja kogupikkuseks 7,7km. Mõlema oja puhul kehtib piiranguvöönd 100m ning ehituskeeluvöönd 50m. Ühtlasi asub Kloogaranna ranna-ala Lahepere lahe kaldal, mis kuulub Pakri hoiuala koosseisu ning samuti kuulub laht Natura 2000 raames kaitstavate loodus- ja linnualade hulka.[25]

[23] Astover, A. 2005. Eesti mullastik ja muldade kasutussobivus. [WWW] http://www.eau.ee/~tamm/Mullateadus/Mulla%20lisa%20failid/Eesti-mullastik.pdf Tartu. 24.04.2017

[24] Maa-ameti mullakaart. [WWW] http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGis?app_id=UU38&user_id=at&punkt=514464,6578218&zoom=6937.19999999995&LANG=1 24.04.2017

[25] Kloogaranna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne. Keila-Tartu 2009-2015

5. ANALÜÜS

5.1 Kontaktala analüüs

Kontakala analüüsiks valisin Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna tee ning Tallinn-Paldiski maantee vahelise ala Kloogaranna külast kuni Laulasmaal asuva Laulasmaa spaa-ni.

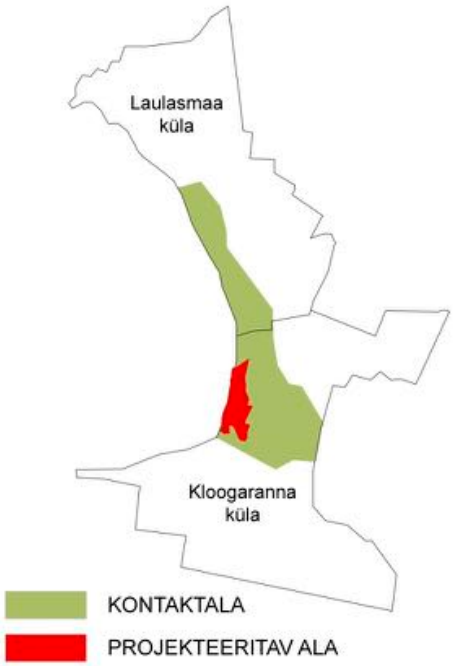

Joonis 5. Kontaktala analüüsis käsitletav ala ja projekteeritav ala
Allikas: Autori skeem

5.1.1 Infrastruktuur

Kloogaranna küla vaadeldes võib öelda, et infrastruktuur antud külas ei ole väga arenenud. Põhjustena võib kindlasti nimetada suuremate asulate nagu Keila linna ja Paldiski linna lähedust ning Kloogaranna väikest elanike arvu. Külast võib leida ühe toidupoe, milleks on Treppoja Kauplus. Suveperioodidel toimib külas Kloogaranna Noortelaager, mille aladel on võimalik ka

aastaringselt erinevate noorteorganisatsioonide, noorsootöö asutuste ja teiste samalaadsete asutuste ürituste korraldamine.

Heaks võib pidada ühistranspordi ning bussipeatuste rohkust. Kloogaranna külast sõidab läbi neli erinevat bussiliini (110- Lohusalu-Keila, 127- Tallinn-Tabasalu, Sõrve- Vääna, Keila-Joa-Kloogaranna, 128- Tallinn, Tabasalu, Väna-Jõesuu, Kloogaranna, 145- Paldiski, Klooga, Harju elekter, Keila) ning lisaks liiguvad ka Keila valla vallasisesed bussiliinid. Bussipeatused on paigutatud suhteliselt tihedalt nii suurte maanteede äärde nagu Tallinn-Paldiski maantee ja Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna tee kui ka üks peatus rannaala juurde, et ligipääs rannale oleks kergesti kättesaadav. Lisaks bussiliiklusele on Kloogaranna rannaalal ka rongipeatus, kuhu sõidab rong neli korda päevas.

Lähimad koolid ning lasteaiad asuvad Laulasmaal ning Kloogal, mis mõlemad on umbes 5km kaugusel Kloogaranna külast. Laulasmaalt võib veel leida toidupoe "Comarket" ning mitmeid toitlustuskohti nagu kohvik "Ott ja Matilda", kohvik "Kohwicca", restoran "Wicca", restoran "Verde" ning baar "Recset". Laulasmaa külas asub veel lisaks Laulmasmaa spaa- ja konverentsihotell ning erinevate koosolekute, seminaride ja tähtpäevade pidamiseks Kõltsu mõisa ruumid. Lisasoovide korral on võimalik sõita paariteistkümne kilomeetri kaugusel asuvatesse Keila linna või Paldiski linna.

5.1.2 Elukeskkond

Elukeskkond on Kloogarannas viimastel aastakümnetel suurel määral muutunud. Kui varem oli tegemist looduskaunis kohas asuva vaikse suvilarajooniga, kus leidus vähesel määral ka alalisi elumajasid, siis tänaseks on suurel hulgal suvilatest ümber ehitatud aastaringsed elamud. 2000ndatel aastatel hakati üles ehitama kinnist elurajooni projekteeritavast alast põhjas, mis tänaseks päevaks on sulgenud ühe ligipääsu Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna teelt ning ühtlasi on ranna-alale paigaldatud aed, mis inimeste liikumisvabadust suurel määral piirab. Ehitustegevuse kasv ning alaliste kodude rajamine on aga igati mõistetav. Kloogaranna küla puhul on tegemist väga looduskauni elukeskkonnaga, millele loovad lisaväärtust liivarand ning rohevöönd.

5.1.3 Sotsiaalne analüüs

Lähtudes 2011.aastal läbiviidud rahvaloendusest[26] (tabel RL003: Rahvastik, 31.detsember 2011 – Elukoht (asula), Sugu ning Vanus) saab välja tuua Kloogaranna küla elanike arvud ning samuti erinevatesse vanusegruppidesse kuuluvate inimeste arvud ja soolised jagunemised.

Kloogaranna külas oli 2011. aastal kokku 213 elanikku. Kõige rohkem oli inimesi vanusevahemikus 30-49 eluaastat (mehi 30 ja naisi 34), moodustades elanike arvust 30%. Järgnes vanusegrupp 50-69 eluaastat (mehi 26 ja naisi 27), kes moodustasid elanike koguarvust 24,9%. Väga positiivne oli näha 0-14 aasta vanuste elanike arvu (mehi 23 ja naisi 17), kes moodustasid elanike koguarvust koguni 18,8%. Vanusevahemik 15-29 (mehi 15 ja naisi 14) eluaastat moodustas elanike arvust 13,6%. Kõige vähem oli 2011.aasta rahvaloenduse järgi Kloogaranna külas elanikke 65+ eluaastat (mehi 11 ja naisi 16), moodustades elanike arvust 12,7%.

Keila Vallavalitsuse registripidaja koostatud andmetel saab välja tuua Kloogaranna külas elava rahvastiku arvud aastatel 2010-2017 (1.jaanuari seisuga). Võrreldes rahvaloenduse andmeid ja registreeritud elanike arvu, siis erinevus on päris suur. Kui rahvaloenduse käigus märgiti elanike arvuks 2011.aastal Kloogaranna külas 213 inimest, siis Keila valla andmetel oli 2010 ja 2011 elanike arv 165. Kõige suurem on registreeritud elanike arv olnud 2015.aastal, kui elanikke oli kokku 186. Aastal 2016 oli elanike arv 182 ning 2017 178. Seega on rahvaarv Kloogaranna külas viimastel aastatel paarivõrra langenud. Vaadeldes lähedal asuvat Laulasmaa küla, siis seal on rahvaarv pigem kasvanud. Kui aastal 2010 oli registreeritud elanike arv 543, siis aastal 2017 oli elanike arvuks 631. Võib öelda, et kui antud külade elanike arvud kokku liita, siis on elanikke sealses piirkonnas üpris palju.

2014.aastal viidi läbi mobiilne positsioneerimine, mille käigus vaadeldi inimeste liikumist Kloogaranna-Laulasmaa rannapiirkonnas. Selle põhjal saab välja tuua, et kõige enam oli rannapiirkondades külastajaid juulikuus, mil külastajate arvuks oli kokku 27 073 inimest. Järgnes augustikuu 22 086 inimesega. Kui nüüd mõelda tagasi ajaloole, siis säärane kuu jooksul olnud külastatavus ainuüksi Kloogaranna rannas oli suvekuudel igapäevane. On kurb tõdeda, et rannaalade populaarsus on nii suurel määral paarikümne aasta jooksul langenud. Põhjuseks võib pidada suuremat rannaalade rohkust ning linnalähedust (Stroomi rand, Pirita rand jm). Kõige

[26] Eesti Statistika, tabel RL003:Rahvastik, 31.detsember 2011- Elukoht (asula), Sugu ning Vanus, 2011, [WWW] http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Rahvaloendus/REL2011/09Rahvastiku_paiknemine/04Elukoht_ja_soo-vanusjaotus/04Elukoht_ja_soo-vanusjaotus.asp 18.03.17

vähem oli mobiilse positsioneerimise järgi külastajaid Kloogaranna-Laulasmaa rannapiirkonnas veebruarikuus (külastajaid kokku 5538) ning jaanuarikuus (6840). [27]

5.1.4 Kohalikud väärtused

Kloogaranna küla peamiseks väärtuseks on kindlasti Kloogaranna rand. Kahe poolsaare vahel asub kaunis liivarand kus on tuulevarju pakkuvad kõrged liivavallid ning mis mõnikümmend aastat tagasi pulbitses elust ning kutsus suveperioodidel ennast külastama mitukümmend tuhat inimest päevas. Kuigi tänasel päeval on rand enda kunagise esteetilise väljanägemise kaotanud ning hooleta on jäänud ka alles jäänud turnimisvahendid ning hooned ja varemed, on siiski rannal potentsiaali muutuda taaskord kauniks ning populaarseks suvituskohaks. Palju on panustanud tänasele väljanägemisele Kloogaranna Selts, kes rannas koristustalguid on korraldanud, randa mitmeid rannasportimiseks vajalikke vahendeid üles seadnud ning ehitanud ka riietuskabiine.[28] Tallinn-Paldiski raudteest põhja suunas asub mets, mis rannaalale vaid lisaväärtust toob. Tegemist on Tallinna rohelisse vööndisse kuuluva metsaga, millel kõrge puhkemajanduslik väärtus.[29] Suureks väärtuseks on ranna-alal ka rongipeatuse olemasolu, mis inimesed otse projekteeritavale alale sõidutab. Lisaks rannale on kohalikuks väärtuseks suhteliselt palju külastatav Treppoja joastik, mis erinevatel aastaaegadel kaunist vaadet pakub. Suundudes Kloogaranna külast Laulasmaa suunas leiab 2010.aastal täielikult renoveeritud Kõltsu mõisa, mis piirkonnale suurt lisaväärtust annab. Laulasmaa külas asub lisaks veel ka 2003.aastast Laulasmaa spaa- ja konverentsikeskus, mis piirkonda antud hetkel kõige rohkem turiste meelitab.

5.2 Projektala analüüs

5.2.1 Ühendusteed

Projektalale on ligipääs kahelt suurelt maanteelt- Tallinn-Paldiski maantee, millelt kulgeb rannani viiv Ranna tee ning Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna tee, millelt kulgeb ranna-alani viiv Mere tee. Mõlemad suuremad maanteed on väga heas seisukorras ning suure koormuse all,

[27] Kloogaranna-Laulasmaa rannapiirkonna külastajad, Positium OÜ, 2014
[28] Kloogaranna rand [WWW] https://www.puhkaeestis.ee/et/kloogaranna-rand 20.03.17
[29] Keila Valla Terviseprofiil 2015

eriti Tallinn-Paldiski maantee, mida mööda toimub suur kaubaautode liikumine. Nii Mere tee kui ka Ranna tee on suhteliselt kitsad ning nende seisukord on rahuldav. Aastaringselt kasutavad Mere ning Ranna teed piirkonnas elavad inimesed, väiksemal määral ka ranna-ala külastajad. Projekteeritaval alal asub kaks parklat- üks Mere tee lõpus, mis võimaldab parkimist 50 sõiduautole ning teine Ranna tee lõpus, kus parkimisvõimalusi on 56 sõiduautol. Antud parkimiskohtadest jääb aga suvisel perioodil hea ilma korral väheseks ning seetõttu on külastajad sunnitud oma autod parkima teede äärde.

Ranna-alani on ligipääs ka mööda Liiva teed, millele pääseb Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna teelt. Kuna Liiva tee on aga suhteliselt kitsas ning seal puuduvad parkimisvõimalused, siis on antud tee eelkõige mõeldud kergliiklejatele. Lisaks nimetatud teedele viib ranna-alani ka Kloogaranna küla põhjaosas asuv Orava tee kuid tegemist on eramaaga ning teele on paigaldatud väravad, kuhu on ligipääs vaid sealsetel elanikel.

Projekteeritavat ala läbib Treppoja, mis piirab ligipääsu ranna-alani. Hetkel on oja võimalik ületada üle nelja silla- kaks neist on autosillad ning kaks on mõeldud kergliiklejatele. Sildade olukord on kehv ning vajavad rekonstrueerimist (Lisa 2). Ranna-alal puuduvad korralikud kergliiklejatele mõeldud teed, hetkel leidub vaid inimeste poolt sissekõnnitud teeradasid ning üks purustatud kruusakattega tee Mere põik teelt kunagise vetelpäästetorni suunas.

Kloogaranna rand on osaks ka E9 euromatkarajast, mille puhul on tegemist rannikurajaga, mis peaks kulgema mööda mererannikut. Märgistatud puid võib ranna-alalt leida mitmeid kuid need katkevad ala põhjaosas, kuhu on ehitatud suletud elamurajoon. Seetõttu on ka matkarada Laulasmaa ja Kloogaranna ranna vahel hetkel katkendlik.

5.2.2 Ehitised ja väikevormid

Pärast Kloogaranna ranna-ala hoolduse kadumist jäid hooletusse ka kunagised inimesi teenindanud hooned. Seega võib alalt leida mitmeid vundamente ning varemeid. Ranna-alal olnud kioskitest on säilinud vaid üks, mis on rahuldavas seisukorras kuid mis tänasel päeval kasutusel ei ole. Kunagisest vetelpäästetornist on säilinud vaid varemed, raudteejaama taga olnud kahest kioskist on üks varemetes ning teisest on säilinud vaid vundament. Ranna tee lõpus asunud bussiootepaviljonist on säilinud vundament, varikatuse tugipostid ning paekivimüür. Ranna-ala põhjapoolsest osast võib leida kunagise kioski vundamendi ning Mere tee lõpus asuva parkla juurest restorani “Kajakas” vundamendi. Laste mänguvahenditest võib luidete vahelt leida

roostes ronimisredeli, roostetava turnimisala ning varemetes torni (kunagine mänguvahend "rakett").

Väikevormidest on projekteeritavale alale paigaldatud prügikaste, mille seisukord on rahuldav. Ühtlasi on valminud külaseltsi ettevõtmisel ka teisaldatavad riietuskabiinid, mille seinasid ilmestavad ajaloolised pildid ning mis paigaldatakse liivaaladele rannahooajal.

5.2.3 Taimestik

Projektalal on palju kõrghaljastust, millel on kõrge väärtus. Puud aitavad eraldada randa elamupiirkonnast ning ühtlasi aitavad vähendada tuule kiirust ning liiva ärakannet elamupiirkonna suunas. Seega on väga oluline säilitada alal olev kõrghaljastus. Ranna-ala on ka osaks rohevõrgustikust, mille arendamiseks on Keila valla üldplaneeringus seatud kitsendused. Vastavalt nendele on rohevõrgustikus vastuoluline uute ehitusalade kavandamine ning olemasolevate ehitusalade laiendamine. Rohevõrgustiku tugialal tuleb säilitada looduslike alade osatähtsus 90% ulatuses ning piirdeaiad on lubatud paigaldada vaid õuemaal. Vastunäidustatud on suurtele tugialadele ja koridoridele teede ja suurte elektriliinide rajamine. Kui nende rajamine on aga möödapääsmatu, tuleb rajatise asukoht valida selliselt, et leevendada võimalikku negatiivset mõju rohevõrgustikule.[30] Lisaks on tundlik rohttaimestik eelluidetel, mis ei talu suurt koormust ja mille kaitseks tuleb välja töötada jalgteedesüsteem.[31]

Treppoja kaldad on olnud tugevalt võsastunud, kuid sellel varakevadel on olukorda tunduvalt parandanud külaseltsi poolt organiseeritud talgud, mille käigus on võsa väga suures mahus ranna-alalt eemaldatud.

[30] Keila valla üldplaneering, 13.10.2005, lk 51
[31] Kloogaranna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne. Keila-Tartu 2009-2015

6. PROJEKTLAHENDUS

Hetkel on Kloogaranna ranna-ala suhteliselt tühi ning vähekülastatav ala. Rand näeb tänasel päeval tänu aktiivsele külaseltsile välja küll hooldatud, kuid kuna puudulikud on funktsioonid ning teenindus, siis on rand siiski suhteliselt ebapopulaarne. Enamasti külastavad randa kohalikud või lähipiirkonnast pärit elanikud, rannal on potentsiaali aga ligi meelitada inimesi ka kaugemalt, sest loodud on väga hästi toimiv ligipääs erinevate transpordivahenditega nagu rong, buss ja sõiduautod. Samuti on tegemist väga looduskaunis keskkonnas asuva liivarannaga, mis võiks muutuda taaskord populaarseks suvituskohaks.

6.1 Kontseptsioon

Kontseptsiooni koostamisel lähtusin eelkõige avalike randade nõuetest, Keila valla arengukavast, kehtestatud detailplaneeringust ja üldplaneeringust. Lisaks lähtusin ka töö koostamisel teostatud analüüsi käigus esile kerkinud ala kitsaskohtadest, milleks on puudulik teedevõrgustik. Probleemi lahenduses lähtusin peamistest liikumissuundadest aga ka olemasolevast haljastusest, pinnavormist ning ümbritseva piirkonna maakasutusest.

Kloogaranna rand kaotas avaliku ranna staatuse juba paarkümmend aastat tagasi ja Keila vallal on huvi antud staatus taastada. Seega pidasin oluliseks lahendada ranna-ala viisil, mis tagab võimaluse ja täidab nõuded, mis avalikke randasid puudutavad.

Kitsendusi antud ala lahendamisel seadis keskkonnamõju strateegiline hindamine, milles käsitleti erinevaid ranna-ala väärtuseid ning ka kitsaskohti. Lähtuvalt eelpool nimetatud kitsendustest, piirangutest ja analüüsi käigus esile tulnud probleemidest kavandasin nii teedevõrgustiku kui ka funktsioonide asukohad.

Ranna-ala vähese külastatavuse probleemi lahendamiseks on alale projekteeritud mänguvahendeid erinevas vanuses lastele, lisatud spordiväljakuid ning virgestusala, mille tulemusel on ala kasutajaskond eriilmelisem ja seeläbi ka ranna-ala tihedamini kasutatav. Alale

on kavandatud ja esile tõstetud edaspidiseks arendamiseks erinevad aastaringsed tegevused nagu restorani rajamine ala idaosas Mere põik tee ääres ning surfihoone ala põhjaosas.

Tagades alale erinevatele vanusegruppidele mõeldud atraktsioone, võiks rand olla kasutatav ning olla suuremaks tõmbekeskuseks ka lähialade elanikele.

6.2 Lahenduse kirjeldus

Projekteerimist alustasin ranna-ala reljeefi väljajoonistamisega, tänu millele oli võimalik rajada teedevõrgustik. Teedevõrgu rajamisel võtsin aluseks hetkel enim sissekõnnitud rajad ning ühtlasi pidasin silmas liivavalle ning nende kaitset selliselt, et vähem mindaks mere äärde üle vallide ja rohkem kasutataks rajatavaid laudteid. Mereäärsete laudteede projekteerimisel pidasin silmas eelkõige mugavat ligipääsu mereveeni ning ühtlasi ka teerada imekauni vaatega merele (Graafiline materjal, joonis 3). Kogu lahenduse tugidokumendiks võin pidada "Kloogaranna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet" 2015.aastast, kus tuuakse välja võimalikud probleemikohad keskkonnale kui alale hakatakse rajama kujundusprojekti. Dokumendis rõhutati eelkõige kõrghaljastuse säilitamist ning hapra luitetaimestikku kaitset ning vastavalt sellele sai ka kogu lahendus rajatud.

Väikevormide kujundamisel ning funktsioonide valikul lähtusin antud keskkonnast ning märksõnadeks said "lihtsus" ning "looduslikkus". Seega on kasutatud kõikide väikevormide ning funktsioonide puhul võimalikult palju puitu ning paigutatud alale nii, et ei kahjustaks ümbritsevat keskkonda. Väikevormide kaudu tõin alale ka kergeid värve, mis oleksid silmapaistvad ning kergesti leitavad (Graafiline materjal, joonis 6). Funktsioonide valikul pidasin silmas 60ndate aastate populaarsemaid mänguvahendeid ning lisasin juurde ka kaasaegsemaid lahendusi. Seega on alale tagasi toodud kunagine populaarne mänguvahend "rakett" ning ühtlasi viidud osa mänguvahendeid ka merevette. Tänapäevane aktiivne eluviis julgustas alale looma mitmeid sportimisvahendeid ning ühtlasi ka surfiala koos erinevate veetegevustega (Graafiline materjal, joonised 4 ja 5).

6.2.1 Teed ja parklad

Alale on projekteeritud kolme eri tüüpi teid: asflatkattega teed, graniitsõelmetest teed ning laudteed. Kõikide teede projekteerimisel lähtusin võimalikult loodust säästvast lahendusest ning kasutasin ära võimalikult palju juba olemasolevaid katendeid (Graafiline materjal, joonised 4 ja 5).

Asfaltkatend

Asfaltkattega teed näen ette Mere tee ning Ranna tee lõpus olevatele parkimisaladele ning neid ühendavale Mere põik alale. Ette näen Ranna tee lõpus oleva parkimisala keskel oleva ringikujulise rohuplatsi likvideerimist, et luua juurde rohkem parkimiskohti, millest suvisel perioodil hetkel vajaka jääb. Kuna alad on juba asfalteeritud kuid osaliselt mitterahuldavas seisus, siis tuleks teha parandustöid probleemsetel kohtadel ning uus asfaltkate rajada likvideeritava muruplatsi asemele.

Graniitsõelmetest katend

Graniitsõelmetest tee rajamist näen ette Mere põik teelt alguse saavale teele kuni rannahoone/surfikeskuseni ning mööda Treppoja läänekallast kuni projekteeritava ala lõpuni. Antud tee on eelkõige mõeldud kergliiklejatele kuid planeeritud 3,5m laiuseks, et teed saaks vajadusel kasutada ka randa teenindav transport. Graniitsõelmetest tee on projekteeritud vastavalt hetkel sissekõnnitud jalgteedele, mis on suuremas kasutuses. Lisaks on graniitsõelmed projekteeritud restorani teenindava parkla pinnaseks. Parkla asub Mere põik tee ääres ning on mõeldud eelkõige restorani külastajatele.

Laudteed

Ranna-alale projekteeritud laudteed saavad alguse viiest kohast Treppoja läänekalda ääres kulgnevalt graniitsõelmetega teelt ning kulgevad kuni mereääreni. Lisaks on laudtee projekteeritud rannahoonest/surfiklubist kuni mereni ning kulgeb ka mööda mereäärt kuni projekteeritava ala lõpuni. Laudteed peavad olema teisaldatavad ning seetõttu koosnema plokkidest, mille mõõtudeks 1,2m x 1,5m. Pealmised lauad on kruvidega alt kinnitatud 3 põõnaga, mis ühest küljest on pikemad, et kinnituda järgmise ploki külge. Selleks, et laudtee kaua säiliks, peab kogu puitmaterjal olema sügavimmutatud. Samuti peavad lauad olema profileeritud, et libisemisoht oleks võimalikult väike. Laudteed on alale projekteeritud vastavalt reljeefile ning suunavad mereni selliselt, et luited oleksid võimalikult väikse tallamiskoormuse all.

Lisaks projekteeritaval alal olevale teedevõrgustikule pean vajalikuks ka laudtee rajamist projektala lõpust kuni Laulasmaa spaa-ni. Kloogaranna küla on osaks rahvusvahelisest matkarajast E9, mille rada oli märgistatud puudele ja kulges läbi metsaala Laulasmaalt kuni Kloogaranna rannani. Tänasel päeval seda rada enam kasutada ei saa, sest vahepeal on ehitustegevuse käigus eelnev matkarada aiaga piiratud ning ligipääs pole enam võimalik. Seega teen käesoleva töö käigus ettepaneku lahendada matkarada mööda mereäärt laudteega (Graafiline materjal, joonis 4). Antud tee annaks võimaluse kergliiklejatel mugavalt mööda randa liikuda Kloogaranna ja Laulasmaa vahel. Laulasmaalt kulgevad edasi juba markeeritud teed, mis viivad välja Lohusaluni, seega on puudulik vaid Kloogaranna ranna ja Laulasmaa spaa vaheline ala.

Parklad

Parklaid on projektalale rajatud 3- Mere tee lõpus olev autoparkla võimaldab parkimist 51 sõiduautole, millest kaks on mõeldud liikumispuudega inimeste sõidukitele. Mere põik tee ääres paiknevale parklale on parkimiskohti 40 sõiduautole, millest kaks on mõeldud liikumispuudega inimeste sõidukitele. Ranna tee lõppu rajatav parkla võimaldab parkimist 106 sõiduautole, millest 4 on mõeldud liikumispuudega inimeste sõidukitele. Sõiduautode parkimiskohtade laius on 2,6m, liikumispuudega inimeste sõidukite parkimiskohad 3,5m laiad. Kõikide parkimiskohtade pikkus on 5m ning ridade vahe 7m. Rattaparklaid näed ette kõikide parkimisplatside juures (Graafiline materjal, joonis 5).

6.2.2 Sillad

Projekteeritavale alale jääb neli olemasolevat silda millest pääseb üle Treppoja ning mis säilitatakse. Kaks silda on autosillad ning kaks silda kergliiklejatele mõeldud. Kõik sillad on kehvas seisus ning vajavad rekonstrueerimist.

Lisaks on planeeritud kaks ujumissilda. Üks ujumissildadest asub surfiklubi läheduses ning on mõeldud eelkõige nende laenutusvahenditega (SUP lauad, surfilauad jm) merele pääsuks. Teine ujumissild on projekteeritud ala keskosasse ning mõeldud lastele ning suplejatele. Silla lõpus asub teisaldatav laste mänguala. Surfiklubi teenindava silla pikkus on 15m, laius 1,5m ja vabaparda kõrgus 0,3-0,35m. Ujujatele ja lastele mõeldud sild on projekteeritud lõpuosast kaardu, et piiritleda laste mänguvahendite ala ning hoida lapsi sillast kalda pool. Silla pikkus on 20m, laius 1,5m ning vabaparda kõrgus 0,3-0,35m. Sildade kandekonstruktsioon on

sügavimmutatud okaspuidust ning selleks, et laudis ei oleks libe, on need profileeritud. Maatoed kinnitatakse kruvivaiadega, ankurdus postikinnituste või kettidega betoonankrute kaudu. [32]

6.2.3 Ehitised

Projektalal näen ette kolme hoone ehitust ning vajaduse väljaselgitamisel ühe hoone rekonstrueerimist. Hoonete rajamisel võiks hoida ühtset stiili ning rajada hooned, mis sobituksid vaiksesse ja looduskaunisse Kloogaranna rajooni (Graafiline materjal, joonis 5).

Rannahoone/surfiklubi

Projekteeritava ala edelaosas asuvad hetkel kunagise rannahoone varemed. Selleks, et võimalikult vähe ehitustegevuse käigus keskkonda kahjustada, näen uue rannahoone/surfiklubi asukohana just vanade varemete kohale ehitatud 512m^2 hoonet, mille üks osa oleks mõeldud surfiklubile ja nende laenutusvahenditele ning teine osa randa teenindav rannahoone, kuhu tulevad tualettruumid, hooajaline toitlustuskoht ning randa teenindava personali puhkeruumid.

Suvisel perioodil on ranna keskosasse vajalik paigaldada ka vetelpäästetorn, kus rannavalveteenust osutatakse iga päev kella 9.00 hommikul kuni 20.00 õhtul.

Infokeskus

Infokeskuse olen projekteerinud kunagise bussiootepaviloni varemetele. Hoone roll oleks jagada inimestele teadmisi ümbritseva kohta ning ühtlasi sisaldaks infot ranna-ala ja sellel paikneva kohta kaartide näol. Hoone peaks sisaldama kogu vajalikku infot bussiaegadest kuni ilmaprognoosi ja veetemperatuurini.

Restoran

Aastaringselt toimivat restorani näen ette Mere põik tee äärde. Kuna esimeselt korruselt kõrghaljastuse tõttu erilisi vaateid ei avane, siis võiks restorani teise korruse moodustada väliterrass. Restorani hoone suurimaks pindalaks on lubatud 792m$^{2.}$

Kiosk

Projektalal on säilinud üks kiosk, mille seisukorda tuleks hinnata ning vajadusel see rekonstrueerida. Kiosk võiks olla avatud suvehooajal, et inimesetele söögi- ja joogipoolist

[32] Ujumiskaid. [WWW] http://www.topmarine.ee/est/ujumissillad (26.05.2017)

pakkuda. Kuna kioski kõrvale on projekteeritud grilliala, siis võiks kioskis müügil olla ka vajaminev kaup grillimise jaoks.

6.2.4 Laste mänguväljakud

Ranna-alale on projekteeritud kolm erinevat mänguväljakut. Üks on mõeldud väikelastele 0-3 eluaastat ning kaks mänguväljakut vanuses 3+, millest üks asub merevees. Kõikidel mänguvahenditel mis nõuavad turvaala, on need ka tagatud. Lisaks näen ette ka olemasoleva mänguvahendi "rakett" likvideerimist ning uue ning kaasaegsema variandi paigaldamist vanale kohale. Kõikide mänguväljakute ümbrusesse on projekteeritud istepingid, kus laste saatjad saaksid neil vajadusel ka pilku peal hoida. Mänguväljakute asukohad on loodud nii, et oleksid võimalikult mugavalt ligipääsetavad ning asuvad parkimisplatsidelt võrdsel kaugusel. Mänguvahendite näited on välja toodud osas Lisa 3.

Mänguväljak 0-3 aastastele lastele

Väikelastele mõeldud mänguvahenditest näen alal ette erinevaid kiikumisvahendeid, ühte mänguväljakut madala liumäe ning sillaga ning kahte erinevat sorti heli tekitavat mänguvahendit.

Mänguväljak 3+ aastastele lastele

Kuna lapsed on väga liikuvad ning neile meeldib turnida ja ronida, siis olen 3+ mänguväljakule rajanud mitmeid segategevustega mängualasid ning ka kiiged.

Merevees asuv mänguväljak

Merevette, ujumissilla lõppu olen ette näinud võrgust ning liumäest koosneva mänguvahendi ning vette erinevad tasakaaluplatvormid, millel ringi hüpelda.

6.2.5 Spordiväljakud

Selleks, et tagada aktiivne tegevus ranna-alal nii noortele kui ka vanematele inimestele, olen alale ära jaotanud erinevad spordiväljakud ning vigestusala. Hetkel on alale paigaldatud mitmeid rannavõrkpalli ning rannajalgpalli väljakuid mida oma lahenduses ka silmas pidasin ning täiendasin. Seega on alale plaanitud neli rannavõrkpalli väljakut mõõtudega 16x8m, rannatennise väljak mõõtudega 16x8m ning rannajalgpalli väljak mõõtudega 36x27m. Kaks rannavõrkpalli

väljakut ning rannatennise väljak asuvad projekteeritava ala lõunaosas liivarannal ning rannajalpalli väljak ja kaks rannavõrkpalli väljakut projekteeritava ala põhja osasse. Lisaks on Mere tee lõpus asuva parkla läheduses korvpalliväljak mille seisukord on hea ning säilitatav.

Virgestusala on paigutatud projekteeritava ala põhjapoolsesse osasse ning koosneb erinevatest tasakaalu ning jõuvahenditest. Ühtlasi asuvad virgestusala kõrval kolm ronimiskivi, kuhu on loodud erinevad kinnivõtmiskohad ning panevad proovile leidlikkuse ning vormi. Kivid on kõrgusega kuni 3m (Lisa 4).

6.2.6 Grillimisala

Kuigi ranna-alal on õigus grillida igal pool, siis olen loonud ala koos 7 grillimislauaga olemasolema kioski esisele muruplatsile projekteeritava ala põhjaosas. Grillimislauad kujutavad endast kuusnurkseid laudasid millel keskel asub grill. See loob võimaluse seltskonnal üheskoos viibida ning igaühel enda toidupala vastavalt oma soovidele valmistada. Laua kõrgus on 74cm ning laius 127cm. Lauda ümbritsevad toolid peaksid olema vabalt kasutatavad ning asuma kioski läheduses (Lisa 5).

6.2.7 Väikevormid

Väikevormide disainimisel lähtusin võimalikult kergest ning loomulikust ülesehitusest ning sellest, et kõik väikevormid oleksid vajadusel teisaldatavad. Selleks, et tuua sisse eriilmelisust, on kõikide väikevormide iseloomustavaks sõnaks saanud vildakus. Väikevormidele on valitud ühtne värvivalik, mis aitab külastajatel vajamineva väikevormi kergesti leida. Kuna enim on kasutatud puitmaterjali, siis peavad prussid olema süvaimmutatud ning voodrilauad kaetud õlivärviga, et need säiliksid võimalikult pikki aastaid.

<u>Riietuskabiinid</u>

Projekteeritud riietuskabiinid on paigutatud alale viie kaupa ning asetsevad Treppoja läänekalda kõrval kulgneva graniitkillustikuga kaetud teeraja ääres. Riietuskabiinidel on kolm kõrgust ning katused on erinevate nurkade all. Keskmine riietuskabiin on kõige kõrgem- 2,92m ning katuse kaldenurk 105,2°. Kõrvalasetsevate riietuskabiinide kõrgus on 2,72m ning katuse kaldenurk 102,1°. Kahe äärmise riietuskabiini kõrgus on 2,52m ja katuse kaldenurk 89,8°. Riietuskabiinide pindala on 2,42m^2.

Kõik riietuskabiinid on ühesuguse ülesehitusega. Majade karkassi sisemine osa on 100*60mm prussidest, mille peale on kinnitatud kruvidega laudised 150*15mm. Katuse alused 100*60mm prussidest ning peal ruberoid katus. Uste hingedeks on pendelhinged, mis on valmistatud raua baasil ning kaetud kroom pinnakattega. Selleks, et kabiinid oleksid teisaldatavad, tuleks maa sisse paigaldada maa-ankrud, mille külge on kruvidega võimalik need kinnitada.

Kõikidel majadel on erinev värv, et tuua ranna-alale värskust ning luua meeleolu. Ühtlasi aitab värvilaik keset rohelust riietuskabiinid kergesti leida.

Lisaks projekteeritavatele riietuskabiinidele on ranna-alal suhteliselt värskelt Kloogaranna külaseltsi poolt valminud teisaldatavad riietuskabiinid, mida näen ette mereäärses osas. Riietuskabiinide välistele seintele on lisatud pilte ning infot ranna-ala ajaloost ning sobivad alale, et tekitada nostalgilist keskkonda ning ühtlasi jutustada ranna külastajatele oma lugu.

Riietuskabiinid
Allikas: Autori joonis

Kloogaranna külaseltsi poolt valmistatud riietuskabiinid juuni 2013
Allikas: Delfi . Foto autor Andres Putting.

Prügiurnid

Prügiurnid on eemaldatava katusega, et võimaldada tühjendamine ning need mahutavad 250l. Prügiurnide sisemine karkass on 40*40mm prussidest mille peal voodrilauad. Karkass ning voodrilauad on omavahel kinnitatud kruvidega. Maa külge kinnitamiseks paigaldatakse maasse maa-ankrud, mis omakorda kinnitatakse prügiurnide külge kruvidega. Värvilahenduses on lähtutud riietuskabiinide värvidest, et luua ühtne stiil.

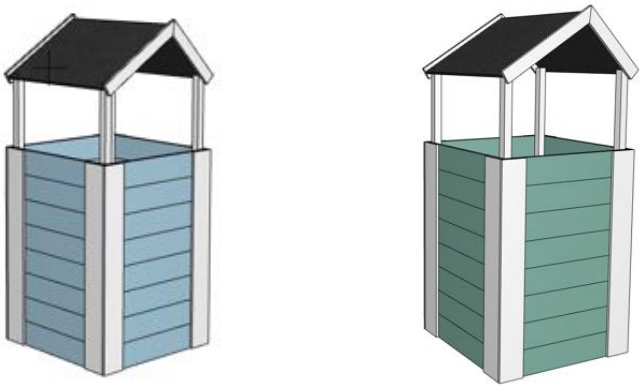

Prügiurnid
Allikas: Autori joonis

Pingid

Pinkide valmistamisel kasutatavad lauad on 35-40mm paksused. Seljatugi on kinnitatud istumislaudade külge L kujuliste raudadega ning pinkide jalad on tapitud istumislaudade sisse. Maa külge on pingid kinnitatavad maa-ankrutega ning need omakorda kruvidega pinkide külge. Pinkide laius on 1,2m, seljatoe kõrgus varieerub 30,5cm kuni 40,8cm. Istumiskõrgus 45cm.

Istepingid
Allikas: Autori joonis

Suunavad viidad ja infotahvlid

Projektalal asuvatele funktsioonidele ning hoonetele viitavad tugipostidel olevad puidust värvilised nooled teede sõlmpunktides. Viitadel osutatakse erinevatele mänguplatsidele, hoonetele, parklatele ning spordiväljakutele ja virgestusalale.

Suunavad viidad
Allikas: Pinterest (26.05.2017)

Infotahvlid olulise informatsiooniga nagu merevee temperatuur, merevee analüüside tulemused jmt asuvad rajatavas infokeskuses ning rannahoones.

7. ARENGUETAPID

Projekteeritava ala olen jaganud kolme arenguetappi, vastavalt millele tuleks ranna-ala lahendus ellu viia. Kuna hetkel pean kõige olulisemaks lisada alale funktsioone, siis kuulub esimesse arenguetappi just laste mänguväljakute ning spordiväljakute ala ranna-ala lõunaosas. Ühtlasi tuleb esimeses etapis lahendada ka teedevõrgustik, et ranna-alal kujuneks sisse kindel liikumisviis ning ka väievormid. Teise etapina näen ette rannahoone/surfiklubi, restorani ümbritseva ala ja parkimisplatsi rajamise lahendamist ning grillimisala lahendust. Kolmandasse etappi kuulub ranna-ala põhjaosasse jäävad virgestusala ning spordiväljakud.

8. KOKKUVÕTE

Käesolev töö on koostatud Kloogaranna ranna-ala lahendamiseks viisil, et võimalik oleks taastada ala avaliku ranna staatus ning muuta ala populaarsemaks nii lähipiirkonna elanike seas kui ka üle Eesti. Lahenduse väljatöötamise aluseks on nii lähipiirkonnas kui ka ranna-alal läbiviidud analüüsid ning ajalooline taust.

Ajalooliselt on Kloogaranna rand olnud teiseks pealinlaste rannaks Pirita ranna kõrval ning tänu heale ligipääsule rongi- ja bussiliikluse näol kohale meelitanud kümneid tuhandeid inimesi. Tänaseni on säilinud kerge ligipääs kuid puudu jääb ranna-alal nii tegevustest kui ka inimesi teenindavatest teenustest.

Kloogaranna külas on aastakümnete jooksul toimunud suur elamurajoonide rajamine, mille käigus on tõkestatud ligipääs mereni ning ühes sellega suletud ka läbi metsa kulgenud matkarada. Projekteeritava ala lahendusele lisaks teen ettepaneku ka uue laudtee rajamiseks Kloogaranna külast Laulasmaani, et taastada konkreetne E9 euroopamatkarada mööda mereäärt.

Selleks, et tõsta Kloogaranna ranna külastajate arvu, on esmatähtis tuua alale funktsioone erinevas vanuses inimestele ning pakkuda tegevusi ranna-alal aastaringselt. Projekteeritavale alale olen kavandanud mänguväljakuid erinevas vanuses lastele, lisanud olemasolevatele spordiväljakutele uusi ning kavandanud virgestusala. Aastaringselt kasutatavaks muudavad ala surfihoone, restoran ning laste mänguväljakud. Lisaks funktsioonidele on antud töös loodud ka lahendus ala teedevõrgustiku rajamiseks, millel on väga oluline roll just looduslike väärtuste säilitamiseks ning inimeste suunamiseks.

Pärast ranna-ala ning kontaktala põhjalikku analüüsi ning lahenduse loomist olen arvamusel, et projekti jõustumisel ning täide viimisel on Kloogaranna rannal võimalik muutuda taaskord populaarsemaks ning rohkem külastatavaks suvituspiirkonnaks ning taastada ka avaliku ranna staatus.

KASUTATUD KIRJANDUS

Allianss Arhitektid OÜ. 2015. Kloogaranna ranna-ala detailplaneering. Tallinn

Astover, A. 2005. Eesti mullastik ja muldade kasutussobivus. [WWW] http://www.eau.ee/~tamm/Mullateadus/Mulla%20lisa%20failid/Eesti-mullastik.pdf Tartu. 24.04.2017

Aulik, E. 2004. Viru tänav ja teised. Laulasmaa ja Klooga 1931-1938 lk 164-168.

Avalikud supluskohad 18.05.2016. [WWW] http://www.terviseamet.ee/keskkonnatervis/vesi/suplusvesi/avalikud-supluskohad.html (25.05.2017)

Eesti Statistika, tabel RL003:Rahvastik, 31.detsember 2011- Elukoht (asula), Sugu ning Vanus, 2011, [WWW] http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Rahvaloendus/REL2011/09Rahvastiku_paiknemine/04Elukoht_ja_soo-vanusjaotus/04Elukoht_ja_soo-vanusjaotus.asp 18.03.17

G. Vilbaste, Tervishoiupargid. – Eesti Looduskaitse, 1938, nr. 3, lk. 73.

Hein, A. 2011. Kõltsu. Pilt minevikku

Hääbunud hiilgus-Kloogarand, 2014 [WWW] https://www.geocaching.com/geocache/GC5B4EB_haabunud-hiilgus-kloogarand?guid=bf0cc0d9- 60e7-49d5-9e81-f3285a907a85. (05.03.2017)

Intervjuu. Urmas Makke mälestused. 29.02.2017

Intervjuu. Edith Roosve mälestused. 01.03.2017

Kloogaranna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne 2009-2015

Kloogaranna rand [WWW] https://www.puhkaeestis.ee/et/kloogaranna-rand 20.03.17

Keila Valla Terviseprofiil 2015

Maa-ameti kaardirakendus. [WWW] http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGis 24.04.2017

Mänguplatside mänguvahendid [WWW] http://www.larslaj.ee/ (04.05.217)

Nõuded suplusveele ja supluskohtadele. 30.05.2014 [WWW] http://www.terviseamet.ee/keskkonnatervis/vesi/suplusvesi/nouded-suplusveele-ja-supluskohtadele.html (22.05.2017)

Positium OÜ, 2014. Kloogaranna-Laulasmaa rannapiirkonna külastajad

Põhja-Eesti klindi kivimitest. [WWW] http://www.klint.envir.ee/klint/est/6.html 24.04.2017

Põhja-Eesti rannikumadalik. [WWW] http://stage.estonica.ee/et/Loodus/Soome_laht_ja_P%C3%B5hja-Eesti_rannikumadalik/P%C3%B5hja-Eesti_rannikumadalik/ 24.04.2017

Rahvaleht, 27. VI 1939. Kas Eestisse sobib alpimajake? Uusi ja vanu ehitisi Kloogal. lk. 10

Riigi Teataja, 1925, 109/110, Suvitus ja ravitsuskohtade seadus, §6.

Saar, A. Tallinnast Kloogale. Tallinn 1966. Lk.103

Suplushooaja avamine. Teenusstandard. Kinnitanud T.Aro 28.10.2011

Ujumiskaid. [WWW] http://www.topmarine.ee/est/ujumissillad (26.05.2017)

Vabariigi Valitsuse määrus nr 74 “Nõuded suplusveele ja supelrannale” 03.04.2008 [WWW] https://www.riigiteataja.ee/akt/13250886?leiaKehtiv (25.05.2017)

LISAD

LISA 1. Avalikud rannad

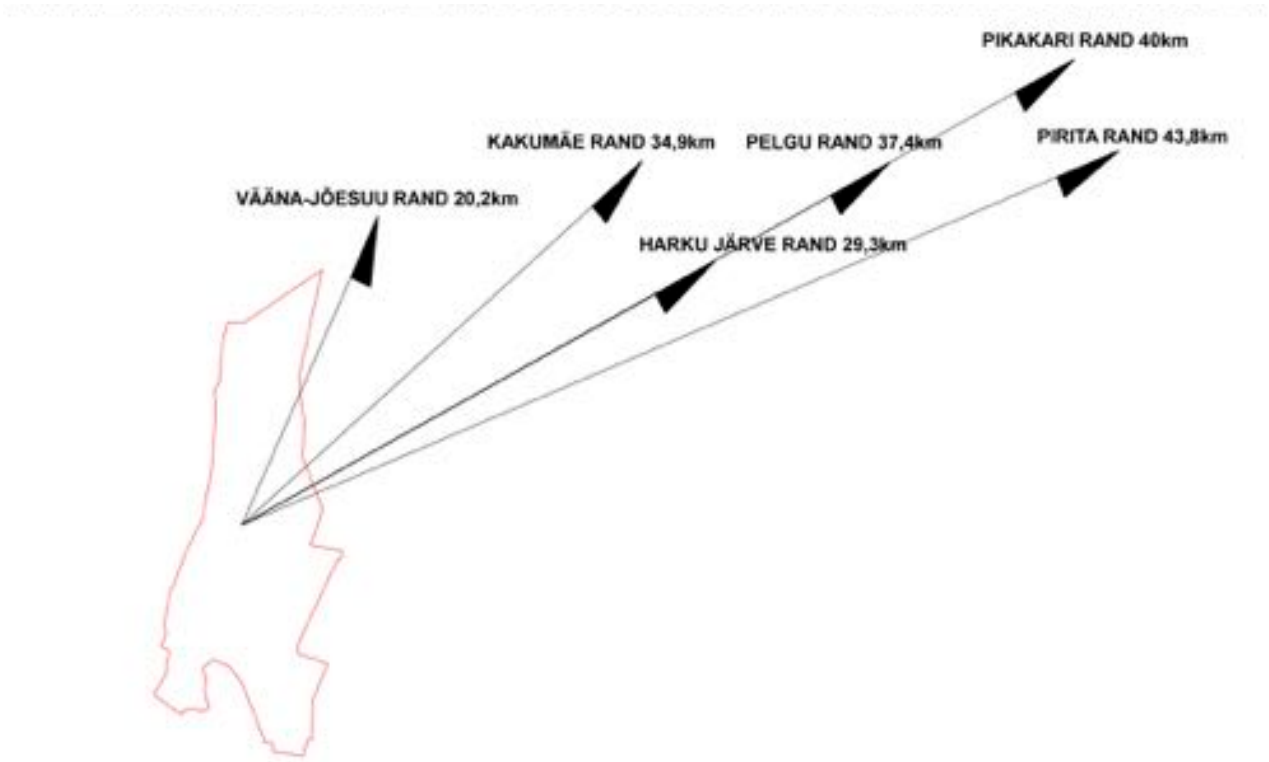

Joonis 1. Avalike randade kaugus projekteeritavalt alalt
Allikas: Autori skeem

LISA 2. Geoloogia ja mullastik

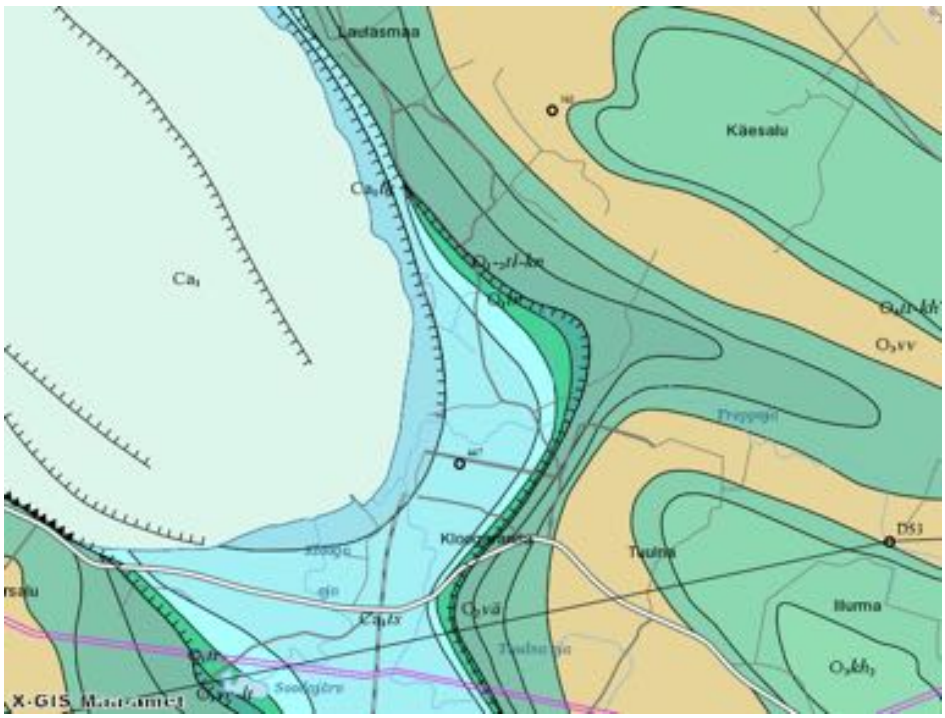

Joonis 1. Geoloogia
Allikas: Maaameti kaardiserver 05.03.2017

Joonis 2. Mullakaart
Allikas: Maaameti kaardiserver 05.03.2017

LISA 3. Mänguväljakute atraktsioonid

Mänguvahendid lastele vanuses 0-3a.

Joonis 1.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 2.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 3.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 4.
Allikas: http://www.lappset.com/ (21.05.2017)

Joonis 5.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 6.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Mänguvahendid 3+a.

Joonis 1.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 2.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 3.
Allikas: http://www.lappset.com/ (21.05.2017)

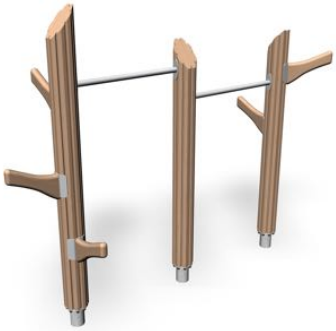

Joonis 4.
Allikas: http://www.lappset.com/ (21.05.2017)

Joonis 5.
Allikas: http://www.lappset.com/ (21.05.2017)

Joonis 6.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Mänguvahend "Rakett"

Joonis 1.
Allikas: https://www.bouldercountyarts.org/node/8024 (21.05.2017)

Mänguala vees

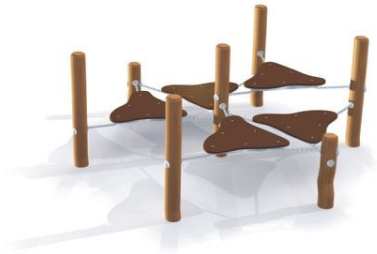

Joonis 1.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 2.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

Joonis 3.
Allikas: http://www.larslaj.ee/ (21.05.2017)

LISA 4. Virgestusala ja ronimiskivid

Joonis 1.
Allikas: http://www.tiptiptap.ee/ (27.05.2017)

Joonis 2.
Allikas: https://eldowalls.com/ (27.05.2017)

LISA 5. Grillimisala

Joonis 1.
Allikas: https://plus.google.com/+Jaggrill (27.05.2017)

LISA 6. Tänane olukord

Joonis 1. Sisenemine Mere teelt

Joonis 2. Sisenemine Ranna teelt

Joonis 3. Sisenemine Liiva teelt

Joonis 4. Vetelpäästetorni varemed

Joonis 5. Vaade rannale

Joonis 6. Kergliiklejate sild

Joonis 7. Elamurajooni piire ranna ääres

Joonis 8. Mänguvahend “rakett” varemed

Joonis 9. Roostes mänguvahend

GRAAFILINE MATERJAL

Joonis 1. Asukoht ja kontaktala analüüs

Joonis 2. Ajalooline areng

Joonis 3. Projekteeritava ala analüüs

Joonis 4. Kujundusplaan 1/2 M 1:1000

Joonis 5. Kujundusplaan 2/2 M 1:1000

Joonis 6. Väikevormide detailjoonised M 1:25

SUMMARY

The Restoration of Public Beach Areas. The Example of Kloogaranna Beach

This project is designed for Kloogaranna beach area to make it possible to restore its public beach status, and make the area more popular among its neighbours and all over Estonia. The design is based on the studies made about the neighbourhood and beach area, it is also taking into consideration the area's history.

Kloogaranna beach has historically been the other beach next to Pirita beach for the people of Tallinn and because of good access provided by train and bus connections it attracted tens of thousands of visitors. The good transport connection has remained to this day, however there are not enough activities and services available to the visitors.

Over the past decades a large number of residential areas have been constructed at Kloogaranna village; this has resulted in blocking the access to the sea and also closing the walking path. In addition to the design of the area I proposed to construct a new boardwalk from Kloogaranna village to Laulasmaa in order to restore the E9 European walking path by the shore.

In order to increase the number of visitors of Kloogaranna beach it is vital to create functions for people of all ages and to offer activities on the beach area all year long. I have designed playgrounds for children of different ages, increased the number of sports courts and added an outdoor gym. The surf building, restaurant, and playgrounds make the area usable during the entire year. In addition to the functions, the project includes a design for development of a roads on the area, which is very important for the preservation of natural values and for directing people.

After analyising the beach area and the neigbouring area in depth and designing this project I think that by enforcing and implementing this project, Kloogaranna beach can once again become a more popular summer destination, and it can restore its public beach status.

AVALIKU RANNA-ALA TAASTAMISPROJEKT
KLOOGARANNA RANNA-ALA NÄITEL

ASUKOHT

Kloogaranna rand asub Keila vallas, Kloogaranna külas, Lahepere lahe kaldal.

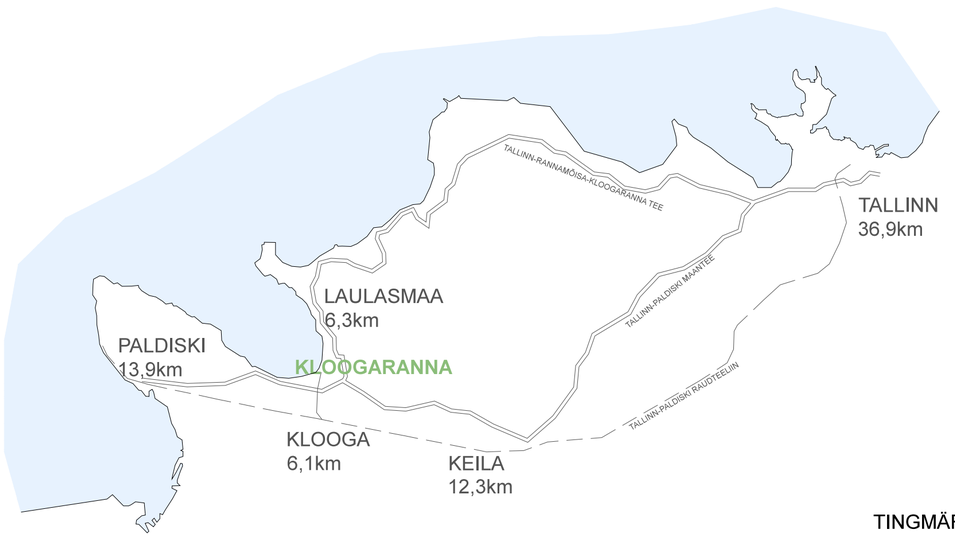

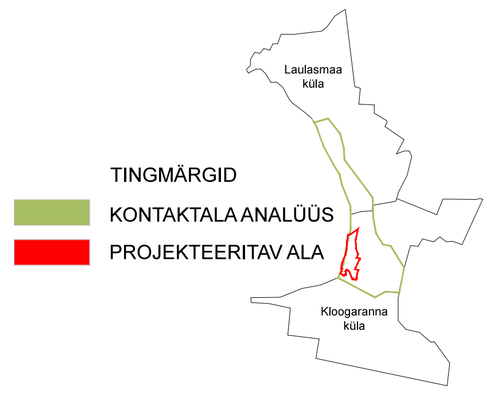

KEILA VALLA KÜLAD JA ELANIKE ARV

Keila vallas on 3 alevikku ja 18 küla. Elanikke on vallas kokku 4754, Kloogaranna külas 178.

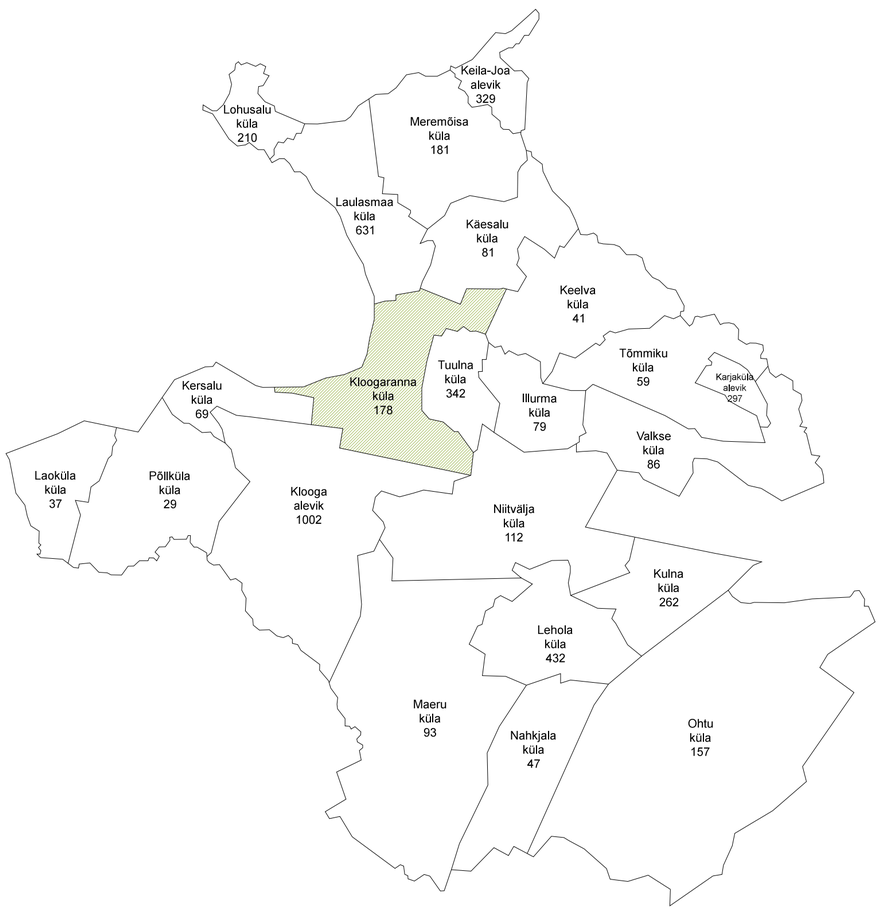

AVALIKE RANDADE KAUGUS PROJEKTEERITAVALT ALALT

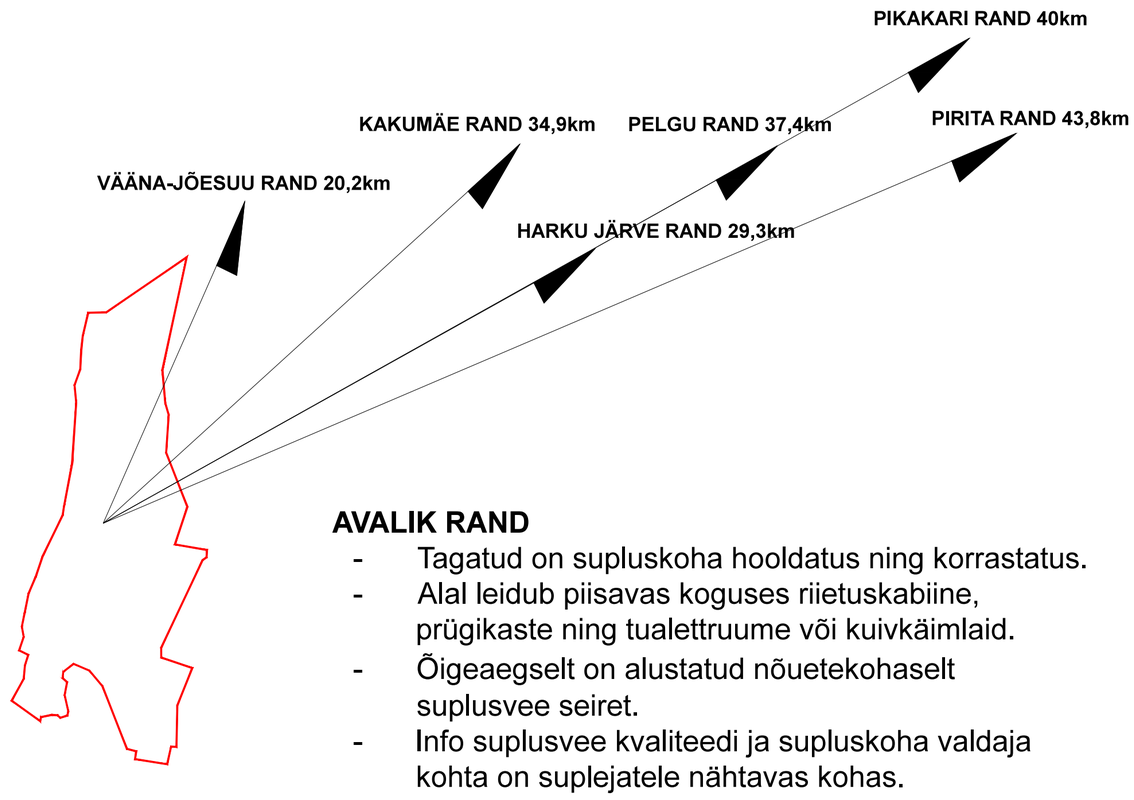

AVALIK RAND

- Tagatud on supluskoha hooldatus ning korrastatus.
- Alal leidub piisavas koguses riietuskabiine, prügikaste ning tualettruume või kuivkäimlaid.
- Õigeaegselt on alustatud nõuetekohaselt suplusvee seiret.
- Info suplusvee kvaliteedi ja supluskoha valdaja kohta on suplejatele nähtavas kohas.

KONTAKTALA MAAKASUTUS

KONTAKTALA TEEDEVÕRGUSTIK, HOONETE ASETUS, ROHEVÕRGUSTIK

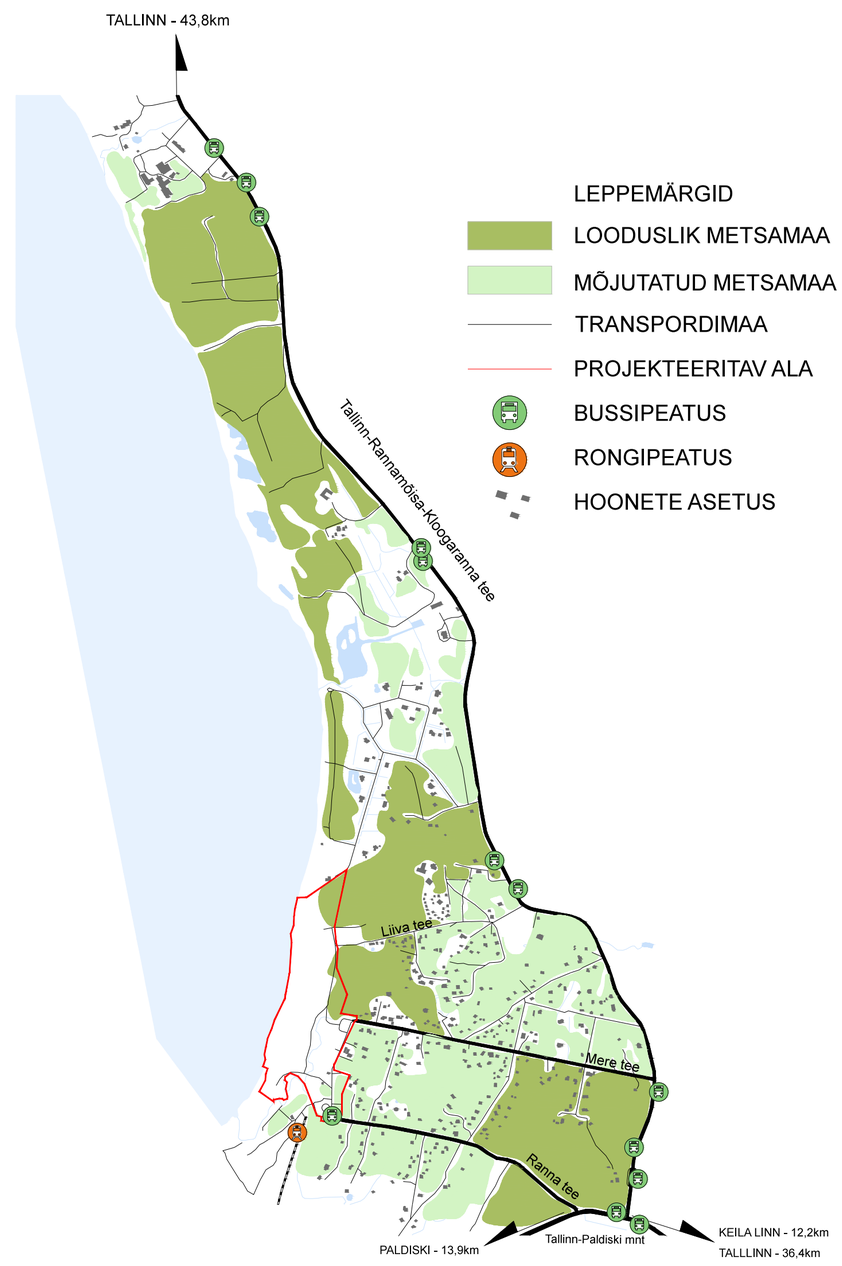

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	1
Koostaja: Carmen Mäe 154022	juuni 2017	Asukoht, kontaktala analüüs	
Juhendaja: Prof. Ülle Grišakov			
Maastikuarhitektuur		Avaliku ranna-ala taastamisprojekt Kloogaranna ranna-ala näitel	

AVALIKU RANNA-ALA TAASTAMISPROJEKT
KLOOGARANNA RANNA-ALA NÄITEL

AJALOOLINE ARENG

1930ndad

- Aururong sõitis Kloogale kolm korda päevas, lisaks sõitis paar korda päevas ka väike maaliinide buss
- Suvilate soetamine Klooga, Kloogaranna ja Laulasmaa piirkonda, mis muutis piirkonna populaarsemaks kui varem
- Rannaaladel palju aega ei veedetud, eelistati piirkonnas asuvaid metsi ja niitusid ning samuti oma suvila aedasid
- Teise Maailmasõja käigus hävines suur osa suvilatest ning ka osa metsast

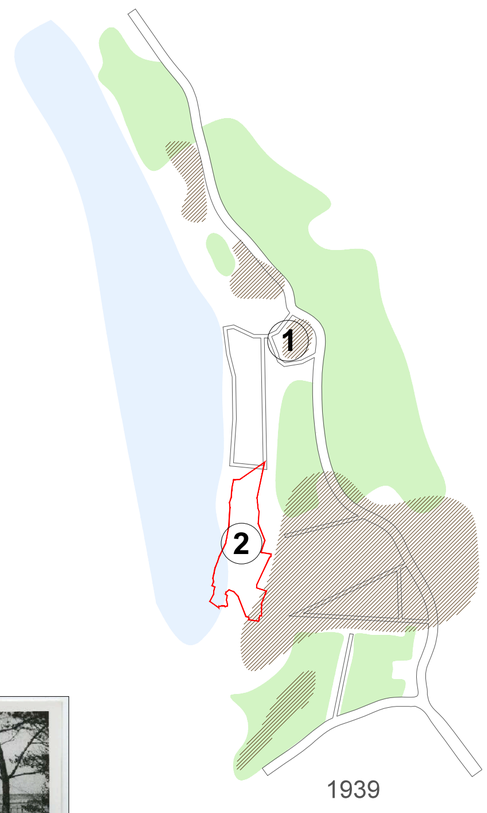

Allikas: http://www.ra.ee/fotis/

Allikas: http://www.ra.ee/fotis/

2000ndad

- 1999.aastast tegutseb Kloogaranna Noortelaager, mille puhul on tegemist tänasel päeval ainsa riikliku noortelaagriga Eestis
- Koostati detailplaneeringuid elamute ja suvilate rajamiseks. Suvilate ümberehitus aastaringseks kasutamiseks
- 2003.aastal ehitati Laulasmaa Spa
- 2007.a alustati Kõltsu mõisa taastamist, täielikult renoveeritud mõis avati 2010.aastal

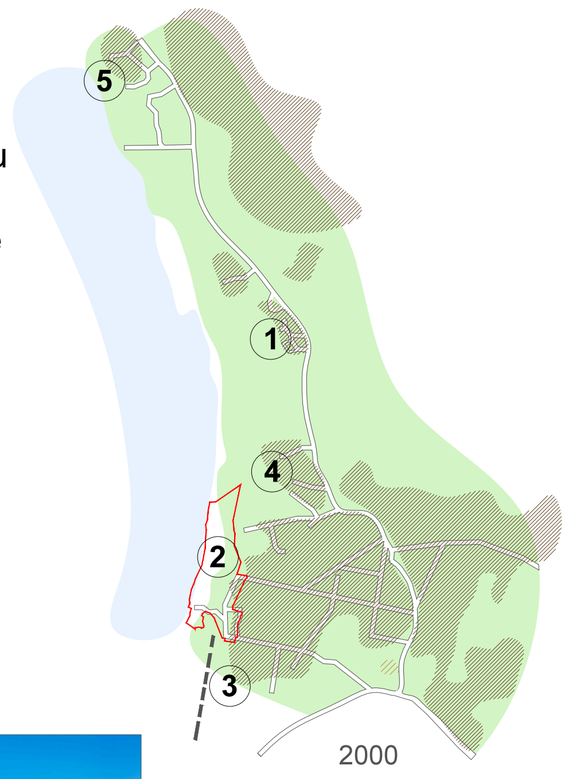

Allikas: http://koltsumois.ee/

1960-1990ndad

- 1960ndal aastal valmis Tallinn-Paldiski raudteeliinil elektriraudtee lõik Kloogarannani
- Igapäevaselt viibis suveperioodil rannaalal kuni 15 000 inimest, rekordiks loetakse aga umbes 40 000 inimese viibimist rannas
- 1970.aastal oli Kloogaranna külas 149 elanikku, Laulasmaal 244
- 1989.aastaks oli elanike arv langenud Kloogaranna külas 74 ning Laulasmaal 148 elanikuni
- 1990.aastal kaotas Kloogaranna rand avaliku ranna staatuse ning jäi hoolduseta

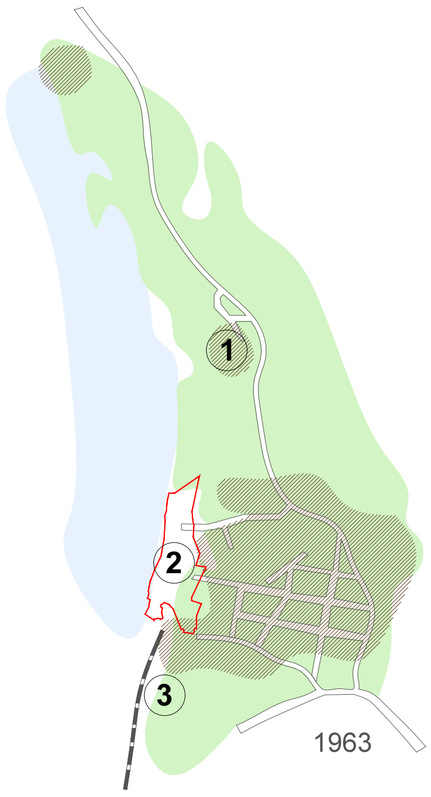

Allikas: http://er12.narod.ru/foto.html

Allikas: https://ajapaik.ee

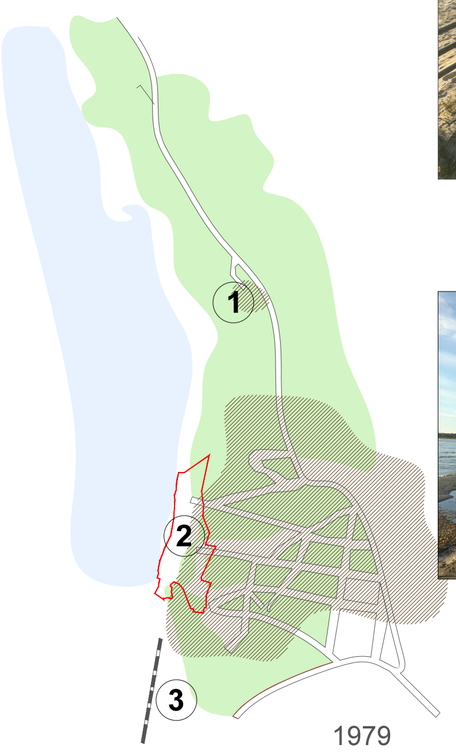

Allikas: http://www.ra.ee/fotis/

Allikas: http://entsyklopeedia.ee/

Tänapäev

- Ehitustegevuse kasv, mille tagajärjel võib näha taimestuse vähenemist
- Piiratud ligipääs mereni erateede tõttu
- Elanikke Kloogaranna külas 178 ning Laulasmaa külas 631
- Kloogaranna ranna-ala taimestub järk-järgult vähese kasutuse tõttu
- Hooned ning laste mänguvahendid on varemetes

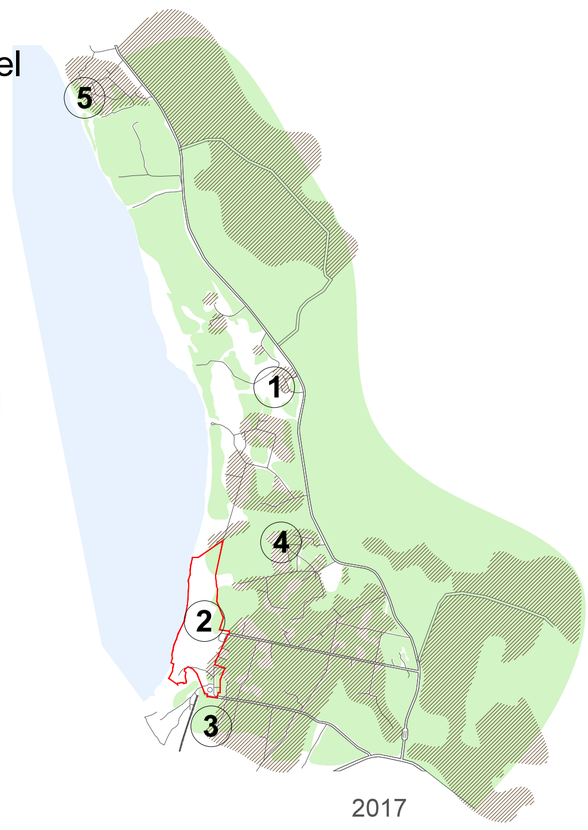

TINGMÄRGID
- TAIMESTUS
- ELAMUMAAD
- PROJEKTEERITAV ALA
- TEEDEVÕRGUSTIK
- RAUDTEE

SPETSIFIKATSIOON
1. KÕLTSU MÕIS
2. KLOOGARANNA RAND
3. KLOOGARANNA RAUDTEELIIN
4. KLOOGARANNA NOORTELAAGER
5. LAULASMAA SPAA- JA KONVERENTSIHOTELL

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	2
Koostaja: Carmen Mäe 154022	juuni 2017	Ajalooline areng	
Juhendaja: Ülle Grišakov PhD			
Maastikuarhitektuur		Avaliku ranna-ala taastamisprojekt Kloogaranna ranna-ala näitel	

AVALIKU RANNA-ALA TAASTAMISPROJEKT
KLOOGARANNA RANNA-ALA NÄITEL

RELJEEF

Projektala iseloomustab ning loob eriilmelisust ebaühtlane reljeef, mille moodustavad rannaalal olevad erinevate kõrgustega liivaluited (kõrgused varieeruvad 1-7 meetrini)

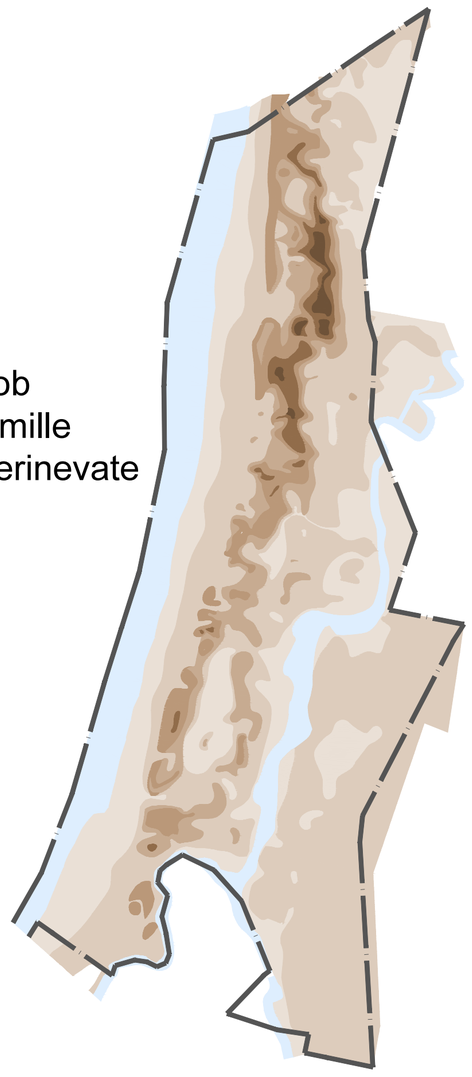

KESKKONNA MÕJUD JA KOORMUSTALUVUS

Luitetaimestik on äärmiselt nõrk mistõttu on peamiseks negatiivseks mõjuks tallamiskahjustused.
Luiteid mõjutab ka ehitustegevus, mille käigus tuleb säilitada rohttaimestikku eelluidetel ja rannavallidel võimalikult palju.
Väga oluline on alal säilitada ka kõrghaljastus, mis eraldab ranna-ala suvilapiirkonnast ning ühtlasi aitab vähendada tuule kiirust ning liiva ärakannet suvilapiirkonna suunas.

ÜHENDUVUS

Projekteeritavale alale on ligipääs kolmelt teelt. Mere teelt ning Ranna teelt on ligipääs sõiduvahenditega, Liiva teelt kergliiklusvahenditega.
Alal asub neli silda millest kaks on autosillad ja kaks kergliiklejate sillad.
Projektalal on kaks parklat: üks Mere tee lõpus, teine Ranna tee lõpus.
Ala põhjaosas asub üks bussipeatus ning projekteeritava ala põhjapiiri läheduses rongipeatus.

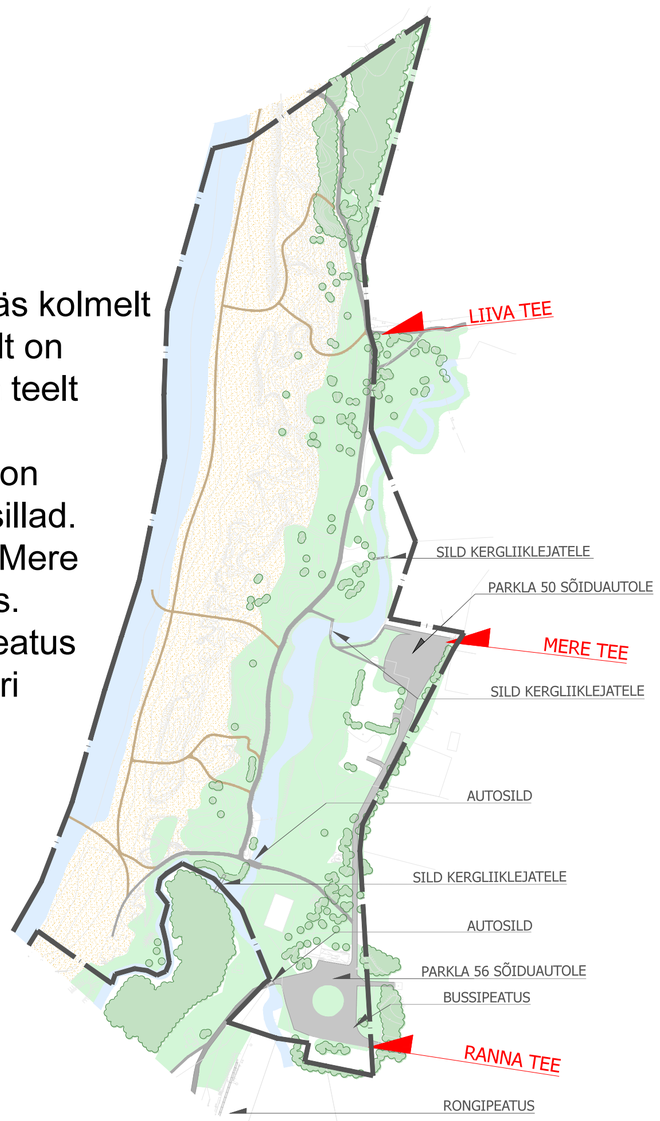

PROJEKTEERITAVA ALA TSONEERING

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	3
Koostaja: Carmen Mäe 154022	juuni 2017	Projekteeritava ala analüüs	
Juhendaja: Ülle Grišakov PhD			
Maastikuarhitektuur		Avaliku ranna-ala taastamisprojekt Kloogaranna ranna-ala näitel	

AVALIKU RANNA-ALA TAASTAMISPROJEKT
KLOOGARANNA RANNA-ALA NÄITEL

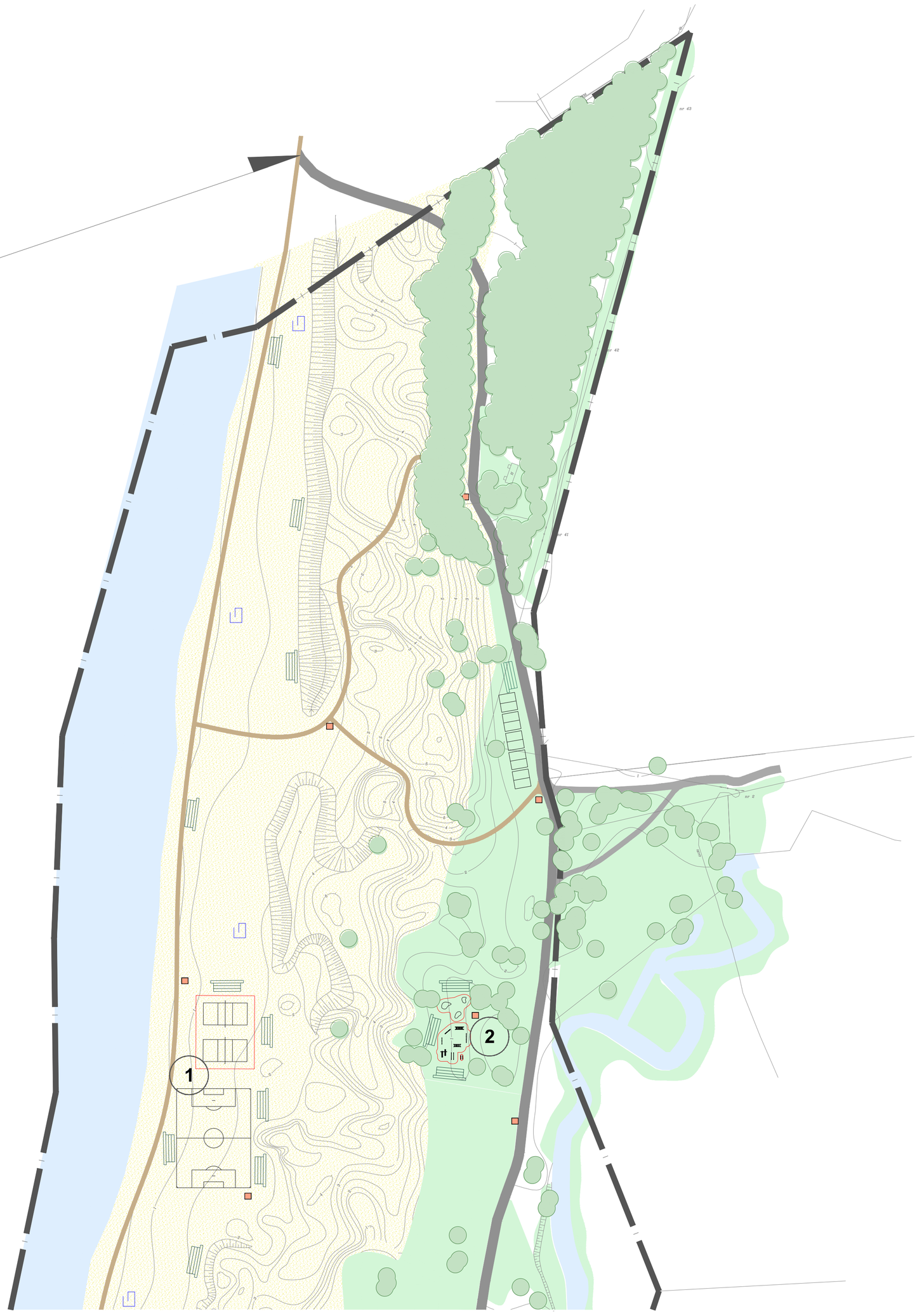

EKSPLIKATSIOON

1 **PROJ. SPORDIVÄLJAKUD**
Ala kahele võrkpalliväljakule ning ühele rannajalgpalli väljakule

2 **PROJ. VIRGESTUSALA JA RONIMIKIVID**
Abivahendid välitreeninguks ning spetsiaalsed ronimiskivid ronimiseks

LEPPEMÄRGID

- PROJEKTEERITAVA ALA PIIR
- PROJ. KRUUSAKATTEGA TEE TEENINDAVA SÕIDUKI LIGIPÄÄSUKS
- PROJEKTEERITAV TEISALDATAV LAUDTEE
- MURUALA
- VEEKOGU
- OLEMASOLEV KÕRGHALJASTUS
- PROJEKTEERITAV PRÜGIKAST
- PROJEKTEERITAV RIIETUSKABIIN
- OLEMASOLEV RIIETUSKABIIN
- PROJEKTEERITAV PINK
- MÄNGUVAHENDITE TURVAALA

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	4
Koostaja: Carmen Mäe 154022	juuni 2017	Kujundusplaan 1/2	Mõõtkava: 1:1000
Juhendaja: Ülle Grišakov PhD			
Maastikuarhitektuur		Avaliku ranna-ala taastamisprojekt Kloogaranna ranna-ala näitel	

AVALIKU RANNA-ALA TAASTAMISPROJEKT
KLOOGARANNA RANNA-ALA NÄITEL

3 **PROJ.TEISALDATAV MÄNGUVÄLJAK**
Mänguväljak lastele madalas merevees

Allikas: http://www.larslaj.ee/

4 **PROJ. 3+ MÄNGUVÄLJAK**
Mänguväljak lastele alates kolmandast eluaastast

Allikas: http://www.larslaj.ee/

5 **PROJ. RESTORAN**
Kuni 792m2 suurune aastaringselt toimiv restoran

6 **PROJ. 0-3 MÄNGUVÄLJAK**
Mänguväljak lastele vanuses 0-3 eluaastat

Allikas: http://www.larslaj.ee/

7 **PROJ. SPORDIVÄLJAKUD**
Ala kahele võrkpalliväljakule ning ühele rannatennise väljakule

8 **PROJ. GRILLIMISALA**
Kuusnurksed lauad, mille keskel on grill

9 **OL.OL. KORVPALLIVÄLJAK**
Ranna-alal asuv säilitatav korvpalliväljak

10 **PROJ. INFOKESKUS**
Hoone, kust leitakse infot nii merevee, ranna, transpordi kui ka ümbritseva kohta

11 **PROJ. SURFIHOONE/RANNAHOONE**
Surfihoone erinevate laenutusvahendite rendiks ja ka koolitusteks
Rannahoones tualettruumid, randa teenindava personali ruumid ning hooajaline toitlustuskoht

LEPPEMÄRGID

- PROJEKTEERITAVA ALA PIIR
- OLEMASOLEV ASFALTKATTEGA TEE
- PROJ. KRUUSAKATTEGA TEE TEENINDAVA SÕIDUKI LIGIPÄÄSUKS
- PROJEKTEERITAV TEISALDATAV LAUDTEE
- REKONSTRUEERITAV SILD
- MURUALA
- VEEKOGU
- OLEMASOLEV KÕRGHALJASTUS
- OLEMASOLEV SÄILITATAV KIOSK
- PROJEKTEERITAV PRÜGIKAST
- PROJEKTEERITAV PIKNIKULAUD
- PROJEKTEERITAV RIIETUSKABIIN
- OLEMASOLEV RIIETUSKABIIN
- PROJEKTEERITAV PINK
- MÄNGUVAHENDITE TURVAALA
- VETELPÄÄSTE TORN
- OLEMASOLEV BUSSIPEATUS
- OLEMASOLEV RONGIPEATUS
- MÄNGUVAHEND RAKETT

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	5
Koostaja: Carmen Mäe 154022	juuni 2017	Kujundusplaan 2/2	Mõõtkava: 1:1000
Juhendaja: Ülle Grišakov PhD			
Maastikuarhitektuur		Avaliku ranna-ala taastamisprojekt Kloogaranna ranna-ala näitel	

AVALIKU RANNA-ALA TAASTAMISPROJEKT
KLOOGARANNA RANNA-ALA NÄITEL

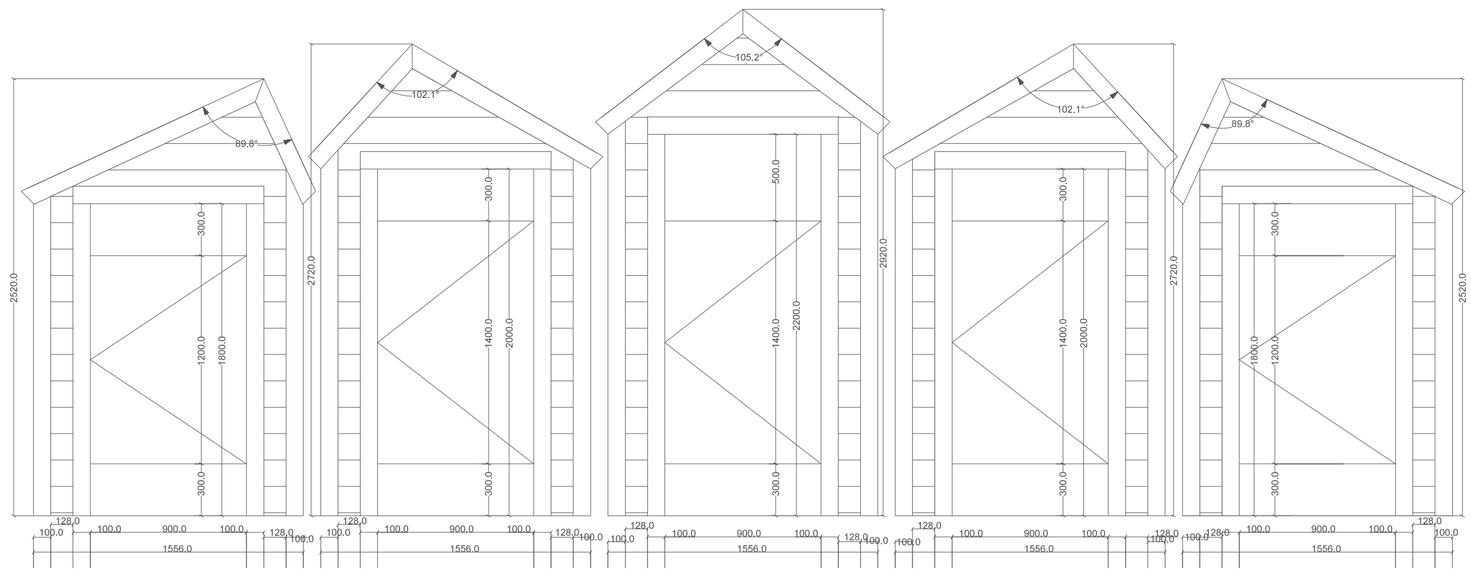

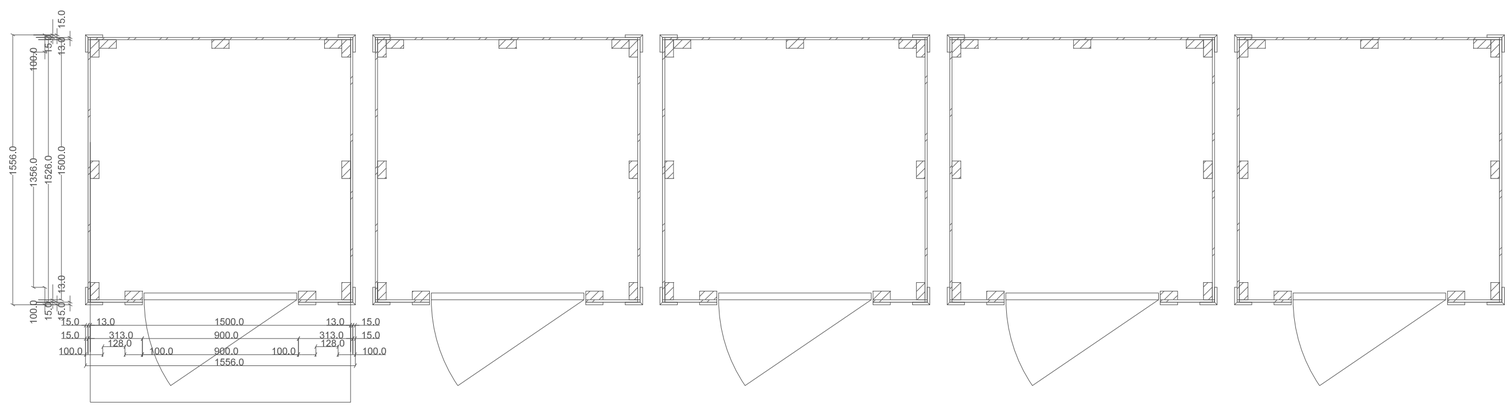

MAJADE KONSTRUKTSIOON

Karkass- sisemised prussid 100*60
Pealmine laudis 150*15mm kinnitatud kruvidega
Katuse alus 100*60mm prussidest
Uksel pendelhinged 100/30mm
Hinged raua baasil, kaetud kroom pinnakattega
Maa külge kinnitatud maa-ankrutega
Riietuskabiini pindala 2,42m2
Katuse materjal ruberoid
Prussid süvaimmutatud
Voodrilauad kaetud õlivärviga

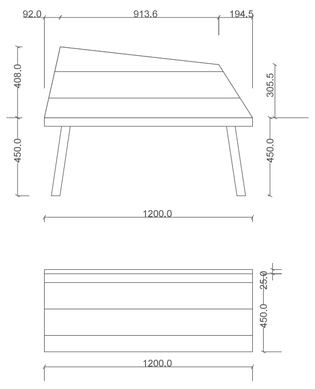

PINKIDE KONSTRUKTSIOON

Istumise lauad 35-40mm paksused
Pinkide jalad tapitud istumis laudade sisse
Maa külge kinnitatud maa-ankrutega
Seljatugi kinnitub L kujulise rauaga

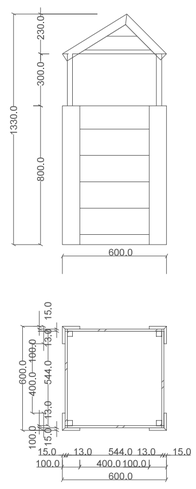

PRÜGIKASTIDE KONSTRUKTSIOON

Likvideeritava katusega võimaldamaks tühjendamist
Sisemine karkass 40*40mm prussidest
Prusside peal voodrilauad
Maa külge kinnitatud maa-ankrutega
Mahutavus 269l
Prussid süvaimmutatud
Voodrilauad kaetud õlivärviga

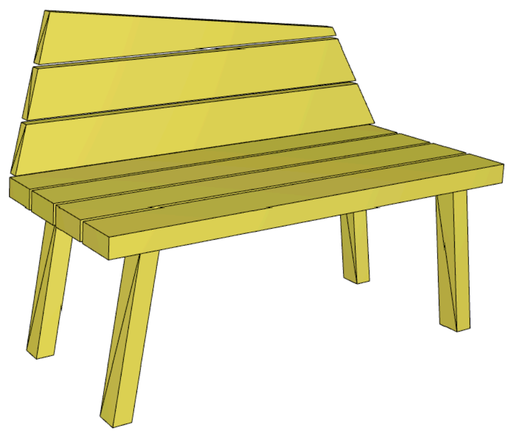

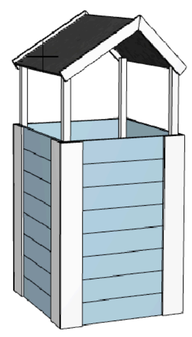

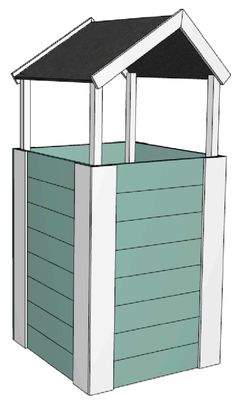

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	6
Koostaja: Carmen Mäe 154022	juuni 2017	Väikevormide detailjoonised	Mõõtkava: 1:25
Juhendaja: Ülle Grišakov PhD			
Maastikuarhitektuur		Avaliku ranna-ala taastamisprojekt Kloogaranna ranna-ala näitel	

Deklareerin, et käesolev lõputöö, mis on
minu iseseisva töö tulemus, on esitatud
Tallinna Tehnikaülikooli diplomi taotlemiseks
ning selle alusel ei ole varem taotletud
akadeemilist kraadi ega diplomit.

Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd,
põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest
ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor: ……

(Carmen Mäe, 29. mai 2017)

Üliõpilaskood: 154022BAAB

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja: ……

(Ülle Grišakov, 29. mai 2017)

Kaitsmisele lubatud: ”……” …… 2017

TTÜ Inseneriteaduskond kaitsmiskomisjoni esimees:
……
(nimi, allkiri)